

24

ΚΟΕΡΟΤΥΠΙΑ

για να μη
μένετε
θεατές
στα γεγονότα

ΤΡΙΤΗ 16 Ιανουαρίου 1996

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 210 • Αρ. φύλλου 6.160 • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

Ο ΑΝΔΡΕΑΣ έδωσε τη λύση πριν από τις 20 Ιανουαρίου

ΑΥΛΑΙΑ

“Η δική μου αδυναμία αυτής της περιόδου
δεν πρέπει να γίνει τροχοπέδη για τη χώρα,
την κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ”

ΑΝΔΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

ΩΡΑ 11 χθες το Βράδυ. Ο Ακης Τσοχατζόπουλος βγαίνει από το προεδρικό μέγαρο, αφού ενημέρωσε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας

Μεθαύριο εκλογή πρωθυπουργού

«Δώστε το να
το υπογράψω»
Το παρασκήνιο
της μεγάλης
απόφασης

Ο Κ. Σκανδαλίδης συγκινημένος ανακοινώνει την επιστολή

Σήμερα
το προεδρικό
διάταγμα.
Αύριο Κεντρική
Επιτροπή

6 ΣΕΛΙΔΕΣ
ρεπορτάζ,
παρασκήνια
ΣΕΛ. 3-6,8,9

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΗΡΑΚΛΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Δήμητρα Παπανδρέου

στο περιοδικό «Colt»:
«Εγώ τις νύχτες μπαίνω στο δωμάτιό του και του λέω: "Ελα, γλυκέ μου, να δώσουμε κι αυτή τη μάχη" (...) "Ελα, ρε παιδί μου, κάνε μια προσπάθεια για να τους εκπλήξουμε όλους"».

Τι πλήξη!..

Τηλέμαχος Χυτήρης

στην «Κ.Ε.»:
«Δεν συμμερίζομαι την άποψη ότι το πολιτικό μου μέλλον προβλέπεται δυσσώδων. Και τούτο γιατί είμαι πολύ αισιόδοξος για το μέλλον του ΠΑΣΟΚ».

Είς οίωνος άριστος: Αμύνονται περί πάτνης!

Παντελής Βούλγαρης

ο σκηνοθέτης, στο «Βήμα»:
«Η τηλεόραση είναι ένα μπερδεμα που οδηγεί στο σημείο σήμερα να βλέπουν στο δρόμο τον Αλαβάνο τον ευρωβουλευτή και να τον ρωτούν αν παίζει στο "Τρίτο Στεφάνι"».

...κι όχι στο συνασπισμένο ακάνθινο.

Βασίλης Βασιλικός

ο συγγραφέας, στην «Ε»:
«Το γράψιμο κάνει καλό στην πνευματική ισορροπία του ανθρώπου. Αντί να δίνει κανείς τα χρήματα σε έναν ψυχαναλυτή, καλύτερα να τα δίνει σε έναν τυπογράφο».

Γράψτε, ιδίως χωρίς μελάνι...

«Αλβανός πολίτης» έως θανάτου

ΜΥΤΙΛΗΝΗ

Εγινε κοντά πριν από ένα μήνα. Η είδηση πέρασε στα «ψιλά».

Ο Γιάννι Μούκα, «Αλβανός πολίτης», συνελήφθη από τους αστυνομικούς στους Μυτιληνιούς της Σάμου. Μεταφερόμενος στα κρατητήρια της Αστυνομίας του Πυθαγορείου, σε μια στροφή του δρόμου, άνοιξε την πόρτα του περιπολικού και πετάχτηκε έξω...

«Συνελήφθη αμέσως», λέει η Αστυνομία. Μεταφέρθηκε στα κρατητήρια. «Ρωτήθηκε, μάλιστα», επιμένουν οι αστυνομικοί, «αν αισθανόταν τίποτα».

«Είτε πως ήταν καλά», γράφει η αναφορά.

Το άλλο πρωί παραπονέθηκε για ζαλάδες. Τον είδε ο αγροτικός γιατρός, που τον έστειλε στο νοσοκομείο. Το πρωί της άλλης

μέρας, δύο 48ωρα μετά το ατύχημα δηλαδή, αποφασίστηκε να μεταφερθεί στην Αθήνα.

Ο Γιάννι Μούκα, «Αλβανός πολίτης», πέθανε στο αεροδρόμιο περιμένοντας το αεροπλάνο που θα τον μετέφερε στην πρωτεύουσα της χώρας που πίστεψε για παράδεισο...

Γιάννι Μούκα, ετών 25. Τον είχε πιάσει η Αστυνομία επειδή δούλευε χωρίς άδεια εργασίας. «Λαθρομετανάστης» και «πολίτης Αλβανίας» ήταν η κατηγορία εναντίον του και την έλεγε και την ξανάλεγε ο αστυνομικός που πήγε στο χωριό συστημένος να τον μαζέψει.

Τον μάζεψε... Μοναχά που ο Γιάννι της ιστορίας μας, μακρινός συγγενής ίσως του Ηπειρώτη Γιάννη που έφαγε τα νιάτα του στις στοές του Βελγίου, ή του άλλου του Γιάννη από το Καρπενήσι που πέθανε σαν

το σκυλί φτναρίζοντας χιόνι στις Γερμανίες, ή κι ακόμα του νησιώτη -μπορεί να 'ταν και Σαμιώτης- του Γιάννη που πέθανε από το χτικιό στο Αμέρικα πλένοντας πιάτα, αυτός ο Γιάννι δεν είχε πάρει τα μεροκάματα από τόσα μεροδούλια. Τα 20 χιλιάδικα της δύναμης που πουλήσε. Τα μεροκάματά του που θα τον βοηθούσαν -ποιος ξέρει- για το φαγί της φαμελιάς του «στο Αλβανία», που 'ναι λιγοστό.

Ο Γιάννι Μούκα, χρονώ 25, ο «Αλβανός πολίτης».

Κανείς δεν ξέρει πού τον παραχώσαν...

Ο θάνατός του δεν ήταν «είδηση»...

Κι εγώ, περάσαν κιόλας τόσες μέρες, πάνω από τριάντα, και ακόμα σήμερα αξιώθηκα να γράψω γι' αυτόν. Μη έχοντας τι άλλο να γράψω...

ΣΤΡΑΤΗΣ ΜΠΑΛΑΣΚΑΣ

Υπογείως...

Ηλπίζα ότι το σημείωμά μου «Υστατο "χαίρε"» (17.11.95) για το Άλσος της Ελευθερίας θα ήταν και το τελευταίο, αφού η τότε απόφαση της Ολομέλειας του Συμβουλίου Επικρατείας «έληνε» (υποτίθεται, οριστικά) το θέμα υπέρ του Οργανισμού Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ). Επισήμια πάντως, καλού-κακού, ότι στη μακέτα του μέλλοντος χώρου που συνόδευε συνηγορητικό για τον ΟΜΜΑ άρθρο του κ. Νίκου Δεσούλλα («Το Βήμα», 12.11.95), δεν εμφανιζόταν «ούτε ένα υπέργειο κτίσμα» για να δούμε, ποιοι λένε αλήθεια και ποιοι ψεύδονται».

Να όμως που -άλλη μια φορά- ενός κακού γενομένου, μύρια έπονται. Διότι, όπως απαντά σε σχόλιο του Γιώργου Βότση (10.1.96) ο γενικός διευθυντής του ΟΜΜΑ κ. Νίκος Μανωλόπουλος: «Το Μέγαρο Μουσικής επιδοτείται από το Β*Πακέτο Ντελέρ (Μέτρο 7) για το ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ, όπως σαφώς αναφέρεται» («Ε», 13.1.96).

Εύλογο, λοιπόν, το ερώτημα: Το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο (που απ' όσα γνωρίζω, πρώτη φορά «βγαίνει στη φόρα» επισήμως) θα είναι στο υπόγειο; Ή μήπως θα ισχύσουν κάποια «μισόλογα» του παρελθόντος ΚΑΙ για υπέργεια κτίσματα που με τη μέθοδο «δοκιμή αντιδράσεων» τη μία μέρα διαδίδονταν και την άλλη διαψεύδονταν;

Όσο για την επιδότηση από το Β*Πακέτο Ντελέρ, θα διακινδυνεύσω τη διαπίστωση ότι το «πάλημα» δεν ήταν ο πολυσυζητημένος υπόγειος σταθμός αυτοκινήτων, ήταν το «μουλωχτό» Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο. Διότι, εξ όσων γνωρίζω, η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιδοτεί αμιγώς πολιτιστικά προγράμματα χώρας-μέλους, παρά μόνο στο βαθμό που αυτά συνδυάζονται με την ανάπτυξη, και -στην περίπτωση του ΟΜΜΑ- την τουριστική. Οπότε, αντί μακέτα! Εκτός και αν το Συνεδριακό και Πολιτιστικό Κέντρο πάνε υπογείως...

ΠΕΤΡΟΣ ΜΑΝΤΑΙΟΣ

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΗΛΙΑΣ Β. ΣΙΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ζητείται ευαισθησία

Δυόμισι, μόλις, χρόνων ο Σπύρος Σπίγγος βιώνει κιόλας την αναληψία κάποιων ωρίμων «αρμοδίων», κυριολεκτικά στο κορμάκι του. Σοβαρά άρρωστο το μικρό αγόρι από την Κατορία (παρουσιάζει ανωμαλίες των γεννητικών οργάνων - στάδιο III PRADDER - με υποσπαδία) και ελλείψει ειδικού, οργανωμένου ιατρικού κέντρου στη χώρα μας, πρέπει οπωσδήποτε να μεταβεί στο εξωτερικό για αποκατάσταση της βλάβης. Αυτό άλλωστε προτείνει, με επίσημη γνωμάτευσή του, ο διευθυντής της χειρουργικής

κλινικής Παιδών του Γενικού Κεντρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης αυτό αποδεικνύεται και με τις μέχρι σήμερα (αποτυχημένες) προσπάθειες των ιατρών που ήδη χειρουργήσαν το παιδί τον περασμένο Σεπτέμβριο, στη Θεσσαλονίκη.

Σήμερα, με συνεχείς ουρολοιμώξεις, καθετήρα ενίοτε και φρικτούς πόνους πάντα, ο μικρός Σπίγγος και οι γονείς του (εκπαιδευτικός ο πατέρας του), ύστερα από ανεπιτρεπτή καθυστέρηση, περιμένουν πώς και πώς να εγκριθεί από την αρμόδια υγειονο-

μική επιτροπή η μετάβαση στο εξωτερικό και η ανάληψη των σχετικών εξόδων από το Δημόσιο. Περιέργως όμως, ενώ όλοι συμφωνούν ότι η περίπτωση μόνο στο εξωτερικό αντιμετωπίζεται, υπάρχει και κάποιος στην επιτροπή που δεν υπογράφει. Όσο για τους λόγους που προβάλλει ο αρνούμενος ιατρός, η μητέρα του μικρού πολλά έχει να καταγγείλει και να υποθέσει... Τελευταία ελπίδα της οικογένειας, η ευαισθησία και το ενδιαφέρον του αρμόδιου υφυπουργού Υγείας. Συνυπογράφουμε το αίτημα, ελπίζοντας.

ΤΡΙΤΗ

16

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ανατολή: 7.39 Δύση: 17.29
Σελήνη 25 ημερών

Προσκυν, αλύσεως Πέτρου
Πλευσίππου

Σήμερα κυκλοφορούν
όσα

λήγουν σε
0,2,4,6,8

ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ ΝΕΡΟΥ

ΧΘΕΣ	ΠΕΡΥΣΙ	1985
516,14	360,81	1140,64

Πηγή: ΕΥΔΑΠ

ONLINE
στο INTERNET
ΓΙΑ ΝΑ ΕΙΣΤΕ ΠΑΝΤΑ ΣΥΝΔΕΣΜΕΝΟΙ
ΜΕ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ
ηλεκτρονική διεύθυνση:
www.enet.gr

Παπαρήγα: Θα αντιδράσουμε αν...

Την αντίδραση του ΚΚΕ θα προκαλέσει οποιαδήποτε προσπάθεια εκτροπής από τις διαδικασίες άμεσης αντικατάστασης του Πρωθυπουργού, δήλωσε χθες η γεν. γραμματέας του ΚΚΕ. Η κ. Παπαρήγα, απαντώντας στη σχετική ερώτηση κατά τη διάρκεια της συνάντησής της με τη διοίκηση του σωματείου της INTRAKOM, ανέφερε ότι το ΚΚΕ έχει «πάρει συγκεκριμένη θέση για την ανάγκη άμεσης αντικατάστασης του Πρωθυπουργού για λόγους υγείας. Αν πιστέψουμε στις πληροφορίες που υπάρχουν, φαίνεται ότι αυτό το πράγμα έχει δρομολογηθεί. Αν βέβαια εκτραπεί η εξέλιξη αυτή, θα αντιδράσουμε».

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3-7,11

ΑΡΘΡΑ

8-10

ΚΟΣΜΟΣ

12-18

ΕΛΛΑΔΑ

19-22, 43-47

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

51-54

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

57-63

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ο σφυγμός

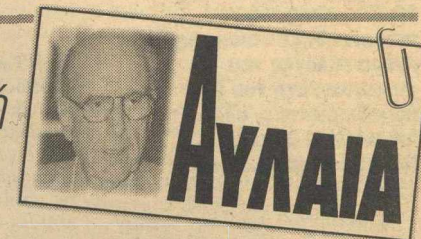
Αυλαία και πρεμιέρα

Μια νέα σελίδα στη σύγχρονη πολιτική ιστορία γύρισε χθες βράδυ. Ανεξάρτητα από τη συγκινησιακή φόρτιση που ενδέχεται να διακατέχει κάποιους, ανεξάρτητα από την εντιμότητα της επιστολής του (μη υποδεικνύοντας, έστω εμμέσως, κάποιον υποψήφιο για διάδοχό του), σίγουρο

είναι πως η αποουσία του Ανδρέα Παπανδρέου από την πολιτική ζωή (διότι περί αυτού πρόκειται), σημαίνει το κλείσιμο της μεταπολεμτικής περιόδου και το άνοιγμα μιας νέας. Μιας περιόδου που δεν θα διακρίνεται από τους λεγόμενους χαρισματούχους ηγέτες, με όσα καλά, αλλά και δεινά σήμαινε αυτό. Θα είναι η εποχή που το ρόλο τους θα πάρουν οι πιο «γνήσιοι», οι πιο «μέτριοι». Ήδη αυτό στο άλλο μεγάλο κόμμα της χώρας, αυτό της Νέας Δημοκρατίας, έχει συμβεί εδώ και αρκετά χρόνια με την αποχώρηση του Κ. Καραμανλή, ενώ τώρα ήρθε η σειρά του ΠΑΣΟΚ. Ο χρόνος είναι ο μόνος ικανός για να δείξει αν θα νιώσουμε ή όχι κενό από την αλλαγή της σκυτάλης. Εν τούτοις, αυτό που είναι απόλυτα σίγουρο είναι πως ο νέος πρωθυπουργός δεν θα έχει απλά τη σκιά του Α. Παπανδρέου να τον ακολουθεί, ούτε μόνο ένα ιδιαίτερα δύσκολο κυβερνητικό έργο μπροστά του. Θα πρέπει να κρατήσει τις ιδιαιτερότητες της εποχής του. Και αυτό ίσως είναι το δυσκολότερο.

Γ.ΠΑΝ.

Ο Πρωθυπουργός **ΥΠΕΓΡΑΨΕ** στο «Ωνάσειο» την παραίτησή του ενώπιον υπουργών, γιατρών και της συζύγου του

25 λεπτά κράτησε η τελευταία πράξη

Του ΝΙΚΟΥ ΚΙΑΟΥ

Ωρα 10.10 χθες το βράδυ. Ανακοινώθηκε επίσημα στο ΠΑΣΟΚ ότι ο Α. Παπανδρέου δεν είναι πλέον πρωθυπουργός.

Την ανακοίνωση έκανε ο γραμματέας της Κ.Ε.Κ. Σκανδαλίδης, ο οποίος τόνισε ότι ο Α. Παπανδρέου «δίνει λυτρωτική λύση στο πολιτικό πρόβλημα». Την ίδια ώρα έσπευδε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλο ο αναπληρωτής πρωθυπουργός Α. Τσοχατζόπουλος και τον ενημέρωνε για την επιστολή του Α. Παπανδρέου προς την Κεντρική Επιτροπή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ.

Νωρίτερα, περί τις 8.50, έφταναν στην οδό Χαριλάου Τρικούπη από το «Ωνάσειο» οι Α. Τσοχατζόπουλος, Αντ. Λιβάνης, Κ. Λαλιώτης, μαζί με τον Γ. Παπανδρέου και τον Τηλ. Χυτήρη. Βουβόι και συγκινημένοι, όπως έδειχναν, έτρεξαν στο δω όροφο των κεντρικών γραφείων του ΠΑΣΟΚ. Εφεραν το κείμενο, το οποίο είχε τη δυσανάγνωστη υπογραφή και ολόκληρο το όνομα Ανδρέας Παπανδρέου.

— *Αφήστε, σας παρακαλώ, είναι η μέρα του Ανδρέα Παπανδρέου σήμερα.*

Τα λόγια αυτά του γιου του και υπουργού Παιδείας προδίδουν τη σαφέστατη συγκινησιακή κατάσταση των στελεχών του ΠΑΣΟΚ.

Άλλοι απέφευγαν να κάνουν δηλώσεις και άλλοι τόνιζαν την «ιστορική στιγμή». Ήταν τα «παιδιά» που είχαν εξησιν, γαλουχήθηκαν και έγιναν πολιτικοί δίπλα, υπό Α. Παπανδρέου, χάρη σ' αυτόν. Ήταν και ορισμένοι παλιοί συνεργάτες του.

Κι όμως, αυτή την ιστορική στιγμή

απουσίαζε ο κόσμος, ο λαός του ΠΑΣΟΚ. Ούτε ένας οπαδός δεν ήταν έξω από τα γραφεία. Πού άλλες εποχές... Χθες, μια κατ' εξοχήν πολιτική ημέρα, η πολιτική παίχτηκε μόνο μεταξύ των ανώτατων στελεχών του ΠΑΣΟΚ και κάποιων μεσαίων, που βρίσκονταν στα γραφεία.

Περί τα 20 με 25 λεπτά κράτησε η τελευταία, πριν από τη συνεδρίαση του Ε.Γ., συνάντηση στο «Ωνάσειο» του Α. Παπανδρέου με τα στελέχη, τους γιατρούς και τη σύζυγό του.

Παρόντες: Α. Τσοχατζόπουλος, Α. Λιβάνης, Κ. Λαλιώτης, Γ. Παπανδρέου, Τηλ. Χυτήρης, Δήμητρα Λιάνη και από τους γιατρούς, οι Δ. Κρεμαστινός, Γ. Σκαλκιάς, Κ. Στεφανής.

«Πολύ ωριμη», είπε για τη σκέψη του πατέρα του ο Γ. Παπανδρέου με έκδηλη τη συγκίνηση στο πρόσωπό του. «Διαγωγή και αποφασισμένο» τον χαρακτήρισαν ορισμένα μέλη του Ε.Γ., μετά την ενημέρωσή τους από τους συναδέλφους τους. Και είπαν ακόμη ότι μίλησε η Δ. Παπανδρέου και γι' άλλα πράγματα, όπως π.χ. για την Οικονομία.

Το βάρος έφερε, την τελευταία μέρα κυρίως, ο Αντ. Λιβάνης, λένε. Ο Τηλ. Χυ-

τήρης του διάβασε το κείμενο, σύμφωνα με πληροφορίες.

Δεν έγιναν διορθώσεις και το υπόγραψε, όπως φαίνεται από την υπογραφή του. Μόλις τελείωσαν, τηλεφώνησαν στο Ε.Γ. ότι πηγαίνουν. Και έφτασαν περί τις 8.50 το βράδυ.

Η ανακοίνωση της παραίτησης

Μία ώρα και είκοσι λεπτά αργότερα, ο γραμματέας της Κ.Ε.Κ. Σκανδαλίδης έκανε την ακόλουθη δήλωση:

«Ο Πρόεδρος του ΠΑΣΟΚ και Πρωθυπουργός της χώρας Ανδρέας Παπανδρέου έστειλε επιστολή προς την Κεντρική Επιτροπή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κινήματος, με την οποία ζητά από τα αρμόδια όργανα, κατά το Καταστατικό του Κινήματος και κατά το Σύνταγμα, να προχωρήσουν άμεσα στην εκλογή νέου Πρωθυπουργού.

Αυτή τη στιγμή, ο αναπληρωτής του Πρωθυπουργού, ο κ. Τσοχατζόπουλος, βρίσκεται καθ' οδόν προ την Προεδρία της Δημοκρατίας, για να κοινοποιήσει την επιστολή στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και αμέσως μετά θα λάβετε γνώση και εσείς του περιεχομένου της.

Πιστεύουμε ότι είναι μια ιστορική στιγμή για το Κίνημά μας και αποτελεί μια πραγματικά γενναία πράξη από τον Πρόεδρο και ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ, καθώς με τη δική του πρωτοβουλία δίνει λυτρωτική λύση στο πολιτικό πρόβλημα που ζούμε τον τελευταίο καιρό, αποδεικνύοντας ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου, σαν ιστορικός ηγέτης, που χάραξε τη νεότερη ιστορία του τόπου, στέκεται και τώρα στο ύψος των περιστάσεων, προτάσσοντας πάντοτε τα συμφέροντα του έθνους, τις εθνικές και πολιτικές διαδικασίες, καθώς και τα συμφέροντα της μεγάλης, ενωμένης και ενιαίας δημοκρατικής παράταξης, του παρόντος και του μέλλοντός της.

Το Εκτελεστικό Γραφείο αποφάσισε, κατόπιν αυτού, να συγκαλέσει την Κεντρική Επιτροπή του Κινήματος την Τετάρτη 17 Ιανουαρίου, στις 11 η ώρα το πρωί».

Αύριο η Κ.Ε.

Λίγο αργότερα, ο υπουργός Τύπου διάβασε την επιστολή του Α. Παπανδρέου. Δεν δέχθηκε να απαντήσει σε ερωτήσεις. Μόνο είπε: Είχε πάρει την απόφασή του ο Α. Παπανδρέου. Εγιναν πολλές συναντήσεις μαζί του αυτές τις μέρες.

Το Ε.Γ., συνεδριάζοντας καθώς περίμενε την αντιπροσωπεία από το «Ωνάσειο», συζήτησε την επίσηυση των διαδικασιών. Και καθόρισε το πολιτικό πλαίσιο, το οποίο θα παρουσιάσει ο Κ. Σκανδαλίδης στη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής αύριο.

Αυτό θα αναφέρεται στον ιστορικό ρόλο του Α. Παπανδρέου, στην ενότητα του ΠΑΣΟΚ, στην εξάντληση της τετραετίας, στο συνέδριο, το οποίο θα προτείνεται για τις 6-9 Ιουνίου.

ΑΛΛΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Αρσένης: Γενναία πράξη - Σημίτης: Νέα περίοδος

Μετά την ανακοίνωση της παραίτησης του πρωθυπουργού ο Γ. Αρσένης δήλωσε στην «Ε»:

«Ήταν μια γενναία και ιστορική χειρονομία από έναν μεγάλο πολιτικό. Η πράξη αυτή λειτουργεί λυτρωτικά για το ΠΑΣΟΚ. Είμαι σίγουρος ότι το ΠΑΣΟΚ θα προχωρήσει ενωμένο και θα συγκροτήσει κυβέρνηση προοπτικής και νίκης,

που θα ολοκληρώσει το κυβερνητικό έργο, που άρχισε το 1993 η κυβέρνηση του Α. Παπανδρέου».

Ο Κ. Σημίτης χαρακτήρισε σημαντική τη χθεσινή εξέλιξη, με την οποία «ανοίγει νέα περίοδος για το ΠΑΣΟΚ».

«Πρέπει να πορευθούμε με σοβαρότητα, υπευθυνότητα και αποφασιστικότητα», είπε.

3η ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ

Expo 96

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ
ΥΠ. ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ-Ε.Ο.Τ.-ΕΟΜΜΕΧ

19-24 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΜΕ 200 ΕΚΘΕΤΕΣ & 10.000 ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΓΙΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ • ΠΛΟΙΑ • ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ • ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΣΤΙΑΣΕΩΣ • ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ • ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΣ • ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΥ • SUPER MARKET • ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Ε.Κ.Ε.Π. 12ο χλμ. ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΔΟΥ ΑΘΗΝΩΝ - ΛΑΜΙΑΣ

Ελυσε το γόρδιο δεσμό ο Ανδρέας

Του ΠΩΡΓΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

Στις 7.30 χρες το βράδυ ο Ανδρέας Παπανδρέου υπέγραψε το κείμενο της παραίτησής του από την πρωθυπουργία. Στις 10.30 η απόφαση του ανακοινώθηκε επίσημως. Η ημέρα εκλογής του αντικατοστάτη του δεν προσδιορίστηκε, αλλά πιθανότητα θα είναι η Πέμπτη 18 Ιανουαρίου 1996.

Η μετάβαση από την παπανδρεϊκή στη μεταπαπανδρεϊκή εποχή, τουλάχιστον στην πρώτη φάση της, θα είναι -κατά τα φαινόμενα- ομαλή. Οι διαδικασίες της διαδοχής γίνονται με τη σύμφωνη γνώμη του ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ και η λύση που θα δοθεί δεν πρόκειται να αμφισβητηθεί από κανέναν.

Ετσι οι εξελίξεις είναι πλέον ρεαλιστές:

• **Αύριο το πρωί στις 11 συγκαλείται η Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ**, το πρώτο όργανο του κόμματος προς το οποίο ο Ανδρέας Παπανδρέου απευθύνει την επιστολή της παραίτησής του. Η Κ.Ε. «θα προσδιορίσει το πλαίσιο και τις κατευθύνσεις της συνταγματικής μας πορείας ως το συνέδριο που θα εγγυάται το μέλλον ενός ενιαίου και δυνατού ΠΑΣΟΚ» είναι η «εντολή» που δίνει ο Α. Παπανδρέου με την επιστολή του.

• **Την Πέμπτη το απόγευμα θα συνεδριάσει η Κοινοβουλευτική Ομάδα (μικρότερη είναι η πιθανότητα η συνεδρίαση να γίνει την Παρασκευή)**, για να εκλέξει τον αντικατοστάτη του Ανδρέα Παπανδρέου στην πρωθυπουργία, όπως προβλέπει το Σύνταγμα. Σήμερα αναμένεται να συνεδριάσει το προεδρείο της Κ.Ο. για να συζητήσει τις λεπτομέρειες αυτής της συνεδρίασης.

Ο τρόπος εκλογής

Όπως είναι γνωστό, η Κ.Ο. του ΠΑΣΟΚ δεν έχει Κανονισμό Λειτουργίας και μέχρι στιγμής δεν υπάρχει κοινή συμφωνία για το πώς θα εκλεγεί ο νέος πρωθυπουργός. Το πιθανότερο είναι η εκλογή να γίνει σε **δυο γύρους**. Στον πρώτο να συμμετάσχουν οι πέντε μέχρι στιγμής υποψήφιοι (Αρσένης, Κακλαμάνης, Σημί-

ΛΥΤΡΩΤΙΚΗ πράξη για το ΠΑΣΟΚ χαρακτήρισαν την παραίτησή του τα ηγετικά στελέχη

της, Τσοχατζόπουλος, Χαλαμπίδης) και στο δεύτερο μόνο οι δυο πρώτοι. Υπάρχουν όμως και άλλες απόψεις. Μια απ' αυτές λέει ότι πρέπει να γίνουν διαδοχικές ψηφοφορίες, σε κάθε μία από τις οποίες να αποκλείεται αυτός που θα συγκεντρώνει τις λιγότερες ψήφους. Η διαδικασία αναμένεται να απορριφτεί από την ίδια την Κοινοβουλευτική Ομάδα λίγο πριν από την ψηφοφορία.

Από χθες το βράδυ οι υποψήφιοι οι πρωθυπουργοί κάθονται «σε αναμμένα κάρβουνα» και από σήμερα θα εντείνονται τις επαφές τους με τους βουλευτές. Σύμφωνα με όλες τις καταγραφές που έχουν γίνει μέχρι σήμερα, στην κούρα της διαδοχής φαίνεται ότι προηγούνται οι κ.κ. Σημίτης και Αρσένης.

Τον τελευταίο καιρό, όμως, οι άνθρωποι του κ. Τσοχατζόπουλου έχουν αναβαρρήσει και υποστηρίζουν ότι διεκδικεί με αξιώσεις να είναι εκείνος στο δεύτερο γύρο αντί του κ. Αρσένη. Ο κ. Κακλαμάνης θεωρεί την υποψηφιότητά του ως την πιο «ενοτική», που μπορεί να ξεπεράσει την «πόληση» την οποία -κατ' αντόν- προκαλούν οι άλλες. Ο κ. Χαλαμπίδης υποστηρίζεται από το κομμάτι των αποκαλούμενων «κεντρογενών» βουλευτών.

Η υπογραφή

Η παραίτηση του Α. Παπανδρέου έγινε δεκτή με ανακοίνωση από τη συντακτική πλειοψηφία των στελεχών και μέλων του ΠΑΣΟΚ και ορατέστα στην προσάθεια που κατέβαλαν κυρίως πέντε πρόσωπα. Οι Αντ. Λιβάνης, Τηλέμαχος Χυτήρης, Κώστας Λαλιώτης, Δ. Κρεμαστινός και Γιώργος Παπανδρέου. Εχει προηγηθεί η μεγάλη πλειση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, αλλά και οργανώσεων του ΠΑΣΟΚ που μετέφεραν το κλίμα της κοινής γνώμης.

Ο Ανδρέας Παπανδρέου πείσθηκε, τελικά, να βάλει την υπογραφή του κάτω από το κείμενο που έγραψαν οι συνεργάτες του, αφού προηγουμένως συνειδέτο-

ποίησε την κατάσταση της υγείας και αντιλήφθηκε ότι συμφωνούσαν οι κοντινοί του άνθρωποι και το κόμμα του.

Το κείμενο είναι γραμμένο με τρόπο που να μη θίγει καθόλου τον ιδρυτή του ΠΑΣΟΚ, ούτε να εμφανίζει την απόφασή του ως προϊόν πείσμων. Είναι χαρακτηριστικό ότι **πουνθά δεν αναφέρεται η λέξη παραίτηση**. Και οι συνεργάτες του φρόντισαν να περιλάβουν σ' αυτό δυο προτεραιότητες:

- Την αντιμετώπιση των προβλημάτων της χώρας. Και
- Τη διασφάλιση της ενότητας του κόμματος.

Η επιστολή Παπανδρέου δεν υποβλήθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, όπως όλοι ανέμεναν μετά την πρόσφατη «διαδρομή» από το «Ωνάσειο» ότι ο πρωθυπουργός είχε ζητήσει να συναντήσει τον Κ. Στεφανόπουλο. Υποβλήθηκε ουσιαστικά σε δυο όργανα του ΠΑΣΟΚ. Πρώτα στην Κεντρική Επιτροπή, η οποία είναι το ανώτατο όργανο μετά το συνέδριο, και στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, η οποία είναι από το Σύνταγμα η αρμόδια να εκλέξει τον αντικατοστάτη του.

Από την ημέρα της εκλογής του νέου προέδρου της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ και μετά το σχηματισμό κυβέρνησης η Βουλή θα κληθεί εντός το αργότερο 15 ημερών να της παράσχει ψήφο εμπιστοσύνης, αφού προηγουμένως συζητηθούν οι προγραμματικές δηλώσεις, μέσα σε τρεις μέρες.

Και υποψήφιος

Ο κ. Κακλαμάνης πάντως στην ευθεία ερώτηση των δημοσιογράφων αν θα είναι υποψήφιος για τη θέση του πρωθυπουργού απάντησε ότι θα ανακοινώσει την απόφασή του στη σύνθεση της Κεντρικής Επιτροπής αύριο Τετάρτη. Ωστόσο όταν ρωτήθηκε ποτέ υπολογίζει να συζητηθούν οι προγραμματικές δηλώσεις, είτε χαριστολογώντας ότι «δεδομένεται να ξεκουράσει τους κοινοβουλευτικούς συντάκτες για 15 μέρες».

Κι όταν οι δημοσιογράφοι τον πείσαν να δηλώσει τις προθέσεις του, είτε χαμογελώντας: «Μη με πιέξετε γιατί θα με αναγκάσετε να φύγω από δω».

Χθες λίγο πριν από τη λήξη της συνεδρίασης και ενώ τα ραδιοηλεκτρικά μέσα βοούσαν για την παραίτηση του Α. Παπανδρέου, δυο βουλευτές της Ν.Δ., οι κ. Αρ. Παυλίδης και Ηλ. Βεδρεβάνης, έθεσαν το θέμα στην Ολομέλεια. Δεδομένου όμως ότι δεν υπήρχαν ακόμη επίσημες ανακοινώσεις, ο πρόεδρος των δευτέρων αντιπρόεδρος της Βουλής Π. Ζακακόλιος τούς είπε ότι δεν υπάγουν τέτοιο θέμα.

Η Βουλή θα λειτουργήσει σήμερα κανονικά με τον προγραμματισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο, αφού σήμερα, τυπικά τουλάχιστον, η χώρα έχει πρωθυπουργό.

Γ. Παπανδρέου, Λαλιώτης, Κακλαμάνης, ανάμεσα στους δημοσιογράφους, παρακολουθούν την τελευταία πράξη ενός μικρού δράματος: Ο Σκανδαλίδης ανακοινώνει την επιστολή-παραίτηση του Ανδρέα

Κακλαμάνης: Από Τετάρτη η προθεσμία

Των ΠΑΝΤ. ΖΑΓΟΡΙΑΝΙΘΗ
ΑΛΙΚΗΣ ΜΑΤΣΗ

Πέμπτη ή Παρασκευή η χώρα θα έχει νέο πρωθυπουργό. Την εκτίμηση αυτή διατύπωσε χθες ο πρόεδρος της Βουλής Απ. Κακλαμάνης λίγο μετά την ανακοίνωση από το γραμματέα του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδη του κείμενου παραίτησης του Α. Παπανδρέου.

Και ο κ. Κακλαμάνης διευκρίνισε ότι η παραίτηση του Α. Παπανδρέου, δεδομένου ότι το κείμενο απευθύνεται στην Κεντρική Επιτροπή του κόμματος, θα έχει ισχύ από το πρωί της Τετάρτης όταν και θα αρχίσει η συνεδρίαση του οργάνου. Ο πρόεδρος της Βουλής, ερωτηθείς αν ο Α. Παπανδρέου παραιτείται και από την προεδρία του Κινήματος, παρέπεμψε στις δηλώσεις του γραμματέα του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδη.

Σύμφωνα με το Σύνταγμα, από την ώρα της παραίτησης εντός τριών ημερών η Κοινοβουλευτική Ομάδα του πλειοψηφούντος κόμματος υποχρεούται να προχωρήσει στην εκλογή του νέου πρωθυπουργού, τον οποίο θα υποδείξει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Στην προκειμένη περίπτωση ο κ. Στεφανόπουλος θα καλέσει όποιον εκ των υποψηφίων επικρατήσει να του αναθέσει την εντολή σχηματισμού κυβέρνησης.

Η Βουλή θα λειτουργήσει σήμερα κανονικά με τον προγραμματισμένο κοινοβουλευτικό έλεγχο, αφού σήμερα, τυπικά τουλάχιστον, η χώρα έχει πρωθυπουργό.

Ανακούφιση, συγκίνηση στους βουλευτές

Με ανακούφιση, αλλά και ιδιαίτερη συναισθηματική φόρτιση άκουσαν την είδηση περί παραίτησης του πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου οι λίγοι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ που βρίσκονταν χθες βράδυ στη Βουλή.

Η συγκίνηση ήταν διάχυτη και η φράση που ακούστηκε από τα χείλη ορισμένων και επανληφθηκε από τους υπόλοιπους ήταν: Μια ιστορική περίοδος, με τον Ανδρέα Παπανδρέου στο προσκήνιο, έληξε.

Τι θα ακολουθήσει; • Η συνεδρίαση, πάντως, διακόπηκε στις 10.30 το βράδυ.

Και σύμφωνα με πληροφορίες, την εντολή αυτή είχε δώσει ο πρόεδρος της Βουλής Απ. Κακλαμάνης, πριν αναχωρήσει από το Κοινοβούλιο, για να συμμετάσχει στη συνεδρίαση του Εκτελεστικού Γραφείου.

Ήταν τυχαίο; Ίσως. Πάντως, η επίσημη ανακοίνωση της παραίτησης του πρωθυ-

πουργού από το γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδη έγινε δυο λεπτά μετά τη διακοπή της συνεδρίασης της Βουλής.

• Ένα καίριο ερώτημα έθεταν χθες στο καρενάτι της Βουλής βουλευτές, κυρίως, του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης.

Ποιος θα υπογράψει το Προεδρικό Διάταγμα παραίτησης του πρωθυπουργού, αν όχι ο ίδιος ο Α. Παπανδρέου; Η απάντηση στο ερώτημα αυτό και η πρακτική που θα ακολουθηθεί, έλεγαν, μπορεί να προκαλέσει νέο κύκλο συζήτησης για γνομιματεύσεις συνταγματολόγων, και να αν ο Ανδρέας Παπανδρέου αρνηθεί να υπογράψει και διπλά την υπογραφή του Προέδρου της Δημοκρατίας προστεθεί εκείνη την αναληρωτική, δημιουργείται ένα κακό προηγούμενο.

Τι, τελικά, θα γίνει, «κοντός ψαλμός αληλούια».

NT.NT.

Η επιστολή της παραίτησης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ

Αθήνα, 15 Ιανουαρίου 1996

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Αγαπητοί σύντροφοι,

Πρώτη ευθύνη όλων μας είναι η αποτελεσματική διακυβέρνηση της χώρας για την υλοποίηση του προγράμματος μας, σύμφωνα με την εντολή του ελληνικού λαού. Είναι, ταυτόχρονα, ευθύνη όλων μας η διασφάλιση της ενότητας και της προοπτικής του μεγάλου Κινήματός μας.

Ενημερώθηκα τις τελευταίες μέρες αναλυτικά από τους γιαιούς για τα προβλήματα της υγείας μου και τις εκτιμήσεις τους ως προς το χρόνο που θα απαιτηθεί για την ανάρρωσή μου.

Είναι προφανές ότι η δική μου αδυναμία αυτής της περιόδου δεν πρέπει να γίνει τροχοπέδη για τη χώρα, την κυβέρνηση και το ΠΑΣΟΚ. Εβαλα και

βάλαμε πάντα πάνω απ' όλα τα συμφέροντα του τόπου και του λαού. Αυτό είναι και τώρα το καθήκον μας.

Είναι ώρα αποφάσεων. Και στις αποφάσεις αυτές καλούνται να προχωρήσουν τώρα τα Όργανα του Κινήματος, καθένα σύμφωνα με τις αρμοδιότητές του.

Η Κ.Ε. θα προσδιορίσει το πλαίσιο και τις κατευθύνσεις της συνταγματικής μας πορείας ως το Συνέδριο που θα εγγυάται το μέλλον ενός ενιαίου και δυνατού ΠΑΣΟΚ. Η Κ.Ο. θα προχωρήσει αμέσως στην εκλογή Πρωθυπουργού γιατί τα προβλήματα της χώρας δεν μπορούν να περιμένουν και όσα έχουμε μέχρι σήμερα πετύχει δεν πρέπει να τεθούν σε κίνδυνο.

Όλα τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ πιστεύω ότι μπορούν να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων. Όχι μόνο γιατί αυτό είναι η δική μου απαίτηση ως ιδρυτή και Πρόεδρο του Κινήματος, αλλά γιατί αυτό είναι και η απαίτηση της μεγάλης λαϊκής πλειοψηφίας που μας στηρίζει.

ΑΝΑΡΕΑΣ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ανδρέας: Φτιάξτε μου την επιστολή να την υπογράψω

Του ΠΩΡΓΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ, 15 Ιανουαρίου 1996, ώρα 7.30 το βράδυ. Η μεγάλη στιγμή. Εντεκα άνθρωποι, δύο αγαστημένα πρόσωπα του Ανδρέα Παπανδρέου, τέσσερις πολιτικοί και πέντε γιατροί την έζησαν και θα μπορούν να την περιγράψουν στο μέλλον ο καθένας με το δικό του τρόπο. Σε πέντε λεπτά όλα είχαν τελειώσει. Ο Ανδρέας Παπανδρέου, ύστερα από 32 χρόνια στην ενεργό πολιτική, παραίτηθηκε από πρωθυπουργός, σε ηλικία 77 χρόνων.

Η απόφαση είχε ληφθεί ουσιαστικά από χθες το πρωί. Ο Αντώνης Λιβάνης και ο Τηλέμαχος Χυτήρης πήγαν στο «Ωνάσειο» και παρουσίασε της Δημήτρη Λιάνη-Παπανδρέου, έναν μακροχρόνιο συνεργάτη του Ανδρέα Παπανδρέου. Είχαν,

φυσικά, προηγηθεί άλλες ενημερώσεις από τους ίδιους, από το γιατρό του Δ. Κρεμαστινός και από τη σύζυγό του. Ετσι, ο πρωθυπουργός ήταν περίπου έτοιμος.

«Φτιάξτε μου την επιστολή», είπε στους συνεργάτες του. Η επιστολή συντάχθηκε στο υπουργείο Υγείας από τον υπουργό Τηλέμαχο Χυτήρη και τον νφθυπουργό Νίκο Αθανασάκη. Ενημερώθηκαν ο πρωθυπουργεύον Ανδρ Τσοχατζόπουλος, ο γραμματέας του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδης και ο Κ. Λαλιώτης.

Στις 6.30 το απόγευμα οι κ.κ. Λιβάνης και Χυτήρης έκαναν την επιστολή στην Κ.Ε. Παπανδρέου, Λαλιώτης και Τσοχατζόπουλος, ο Αντ. Λιβάνης, ο Τηλέμαχος Χυτήρης και οι τρεις γιοι του, Ο Γιώργος, ο Νίκος, ο Αντρίκος Παπανδρέου.

Το κλίμα ήταν πολύ βαρύ. Οι

τξόπουλος και ο Γιώργος Παπανδρέου.

Η μεγάλη στιγμή

Η μεγάλη στιγμή είχε φτάσει. Στις 7.30 μ.μ. μέσα στο δωμάτιο του Α. Παπανδρέου μπήκαν οι κ.κ. Λιβάνης, Χυτήρης, Γ. Παπανδρέου, Λαλιώτης και Τσοχατζόπουλος. Φυσικά, ήταν παρόντες ο Δημήτρης Λιάνης-Παπανδρέου. Ήταν εκεί, επίσης, οι γιατροί Κρεμαστινός, Σκαλκιάς, Ρούσος, Στεφανίδης και Γολεμάτης. «Πρόεδρε, η επιστολή είναι έτοιμη», τον είπε ο κ. Χυτήρης και άρχισε να του διαβάζει το κείμενο.

«Θέλετε να το διαβάσω άλλη μια φορά, πρόεδρε;» τον ρώτησε. «Όχι, συμφωνώ απολύτως. Δώστε μου να την υπογράψω, από νησε ο Ανδρέας Παπανδρέου.

Το κλίμα ήταν πολύ βαρύ. Οι

περισσότεροι από τους συνεργάτες του ήταν βορκακωμένοι. Ο ίδιος φαινόταν ήρεμος και ανακουφισμένος. «Χρειομαι που υπάχουν αξία στελέχη να συνεχίσουν το έργο του Κινήματος», τους είπε.

Και λίγες στιγμές μετά διερωτήθηκε αν θα καταφέρει να γίνει καλά και να αντιμετωρίσει στα καθήκοντα του προέδρου του ΠΑΣΟΚ. Αμέσως μετά ζήτησε από τον πρωθυπουργό να κάνει μια σύντομη ενημέρωση για την εσωτερική κατάσταση και τα εθνικά θέματα.

Είχε αντιληφθεί το πρόβλημα

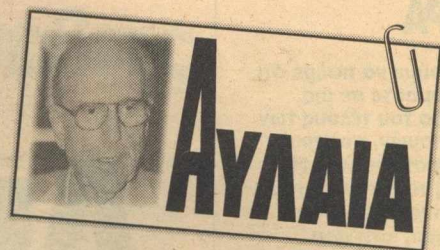
Οι περισσότεροι συνεργάτες του είχαν ήδη πάει στο διπλανό δωμάτιο, προφανώς για να συνευδοητοποίησουν τη σημασία της

στιγμής. Ο ίδιος ο Α. Παπανδρέου άρχισε να ετοιμάζεται για τις βραδινές ασκήσεις φυσιοθεραπείας...

Ο πρωθυπουργός άρχισε να συνειδητοποιεί το πρόβλημα που είχε δημιουργήσει η απουσία του την περασμένη εβδομάδα, όταν ο Δ. Κρεμαστινός και ο Αντ. Λιβάνης τον μίλησαν για την πρόταση μομφής της Ν.Δ. Η σταδιακή ενημέρωσή που τον έγινε τις επόμενες μέρες, άρχισε να αποδίδει. Ο ίδιος έδειχνε προβληματισμένος. «Το καταλαβαίνω. Αφήστε με να το σκεφθώ», είχε πει στους στενούς συνεργάτες του.

Καταλυτικό ρόλο έπαιξε η ενημέρωσή που τον έκανε ο κ. Κρεμαστινός για την κατάσταση της υγείας του. Και, όπως ήταν φυσικό, αποφασιστικό ρόλο είχε η σύζυγός του, η οποία πίεπτικε τελικά από τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ ότι η μοναδική λύση ήταν αυτή που ανακοινώθηκε χθες το βράδυ.

Ενα κεφάλαιο της νεότερης πολιτικής Ιστορίας μας έκλεισε.

ΣΗΜΕΡΑ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Του ΝΙΚΟΥ ΚΙΑΟΥ
Το Προεδρικό Διάταγμα για την εκλογή νέου πρωθυπουργού αναμένεται να εκδοθεί σήμερα.

Χθες περί τις 10.15 το βράδυ ο Α. Τσοχατζόπουλος τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ.

Στεφανόπουλο για την απόφαση του Α. Παπανδρέου και του

έδωσε αντίγραφο της επιστολής του προς την Κ.Ε. και την Κ.Ο.

Επιτελικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ ανέφεραν ότι

αρχή του τριήμερου, εντός του οποίου κατά

το Σύνταγμα (άρθρο 38 παρ. 2) η Κ.Ο. οφείλει να προτείνει στον

Πρόεδρο της Δημοκρατίας το νέο

πρωθυπουργό, θεωρείται η Τετάρτη, ημέρα συνεδρίασης της

Κ.Ε. προς την οποία απευθύνεται η επιστολή

του Α. Παπανδρέου. Η συνεδρίαση της Κ.Ο.

τοποθετείται, σύμφωνα με τα ίδια στελέχη,

μετά από τη Πέμπτη και Παρασκευή ή το

αργότερο το Σαββάτο. Χθες οργά το βράδυ

έφτασε στα κεντρικά γραφεία του ΠΑΣΟΚ ο

πρωθυπουργός της Κ.Ο. Δημ. Μπέρης και είχε

συνεργασία με τον Κ. Σκανδαλίδη.

Σήμερα συνεδριάζει το προεδρείο της Κ.Ο. για να καθορίσει τη

διαδικασία της εκλογής, τους γύρους κ.λπ.

Ο Δ. Μπέρης θεωρεί ως πιθανή ημέρα

συνεδρίασης της Κ.Ο. την Πέμπτη 18 του μηνός.

Η Ν.Δ. αναμένει το νέο πρωθυπουργό

Του ΠΑΝΗΝ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗ

ΣΤΟΝ επόμενο πρωθυπουργό και τις εξελίξεις που θα ακολουθήσουν στο κυβερνών κόμμα είναι στραμμένα τα μάτια των στελεχών της Νέας Δημοκρατίας, μια και χθες το πρωί που συνεδρίαζε το Πολιτικό Συμβούλιο, πεποίθηση των περισσότερων ήταν πως η παραίτηση του Ανδρέα Παπανδρέου αποτελεί θέμα ημερών.

Εν τούτοις, το κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης αποφάσισε πως έως τη στιγμή της παραίτησης θα συνεχίσει να δηλώνει την παρουσία του στις εξελίξεις με κάθε τρόπο και με πλέον ενδεικτική τη σημερινή συνάντηση του Μ. Εφess με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας (ύστερα από αίτημα του πρώτου).

Χαρακτηριστικό ήταν πως τα περισσότερα στελέχη του Πολιτικού Συμβουλίου συμφώνησαν στην εκτίμηση, πως σύντομα ο Α. Παπανδρέου παραιτείται του πρωθυπουργικού αξιώματος. Το πιθανότερο είναι πως στις αρχές της

επόμενης εβδομάδας θα εκλεγεί νέος πρωθυπουργός, είχαν και ο Γ. Σουφλιάς και η Ντ. Μπακογιάννη, στη θεσπισή συνεδρίαση, μια άποψη που βρίσκει συμφωνούς τους περισσότερους. Εν τούτοις, όταν τέθηκε το ζήτημα για το πώς πρέπει να κινηθεί το κόμμα έως τότε, οι απόψεις ήταν ποικίλες.

Ο Γιώργος Σουφλιάς επισήμανε πως δεν χρειάζονται συγκεκριμένες πράξεις έως τη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ, ενώ επισήμανε πως αν τότε το ΠΑΣΟΚ δεν λύσει το πρόβλημα, η Ν.Δ. θα πρέπει να καταστήσει σαφές πως δεν θα αναγνωρίσει καμία διοικητική ή νομοθετική πράξη της κυβέρνησης και δεν θα συμμετέχει πλέον στις εργασίες της Βουλής.

Η Ν. Μπακογιάννη, από την πλευρά της, είπε ότι θα υπάρξει αλλαγή πρωθυπουργού, η Ν.Δ. θα πρέπει να κοιτάξει για την «επόμενη ημέρα» και να ασχοληθεί επιτελικά για το πώς θα αναμορφώσει την τακτική της με τα νέα δεδομένα στο κυβερνών κόμμα. Κάτω

διαφορετική ήταν η άποψη που εξέφρασε ο Στ. Μάνος, ο οποίος τόνισε ότι η Ν.Δ. θα πρέπει να συνεχίσει τις παρεμβάσεις της και μέσα από τη Βουλή, μέχρι να λυθεί οριστικά το θέμα. Ανάλογη άποψη φέρεται να εξέφρασε και ο Γ. Βαφειοπούλης, ενώ στην άποψη της «ακλήρης» γραμμής επέμεινε ο Σωτ. Κουβέλας. «Πρέπει να υπάξουμε πίσω σε όλο το γήπεδο», είπε χαρακτηριστικά, εννοώντας πολυμέτωπη επίθεση κατά της κυβέρνησης. Την άποψή του ότι πρέπει η Ν.Δ. να αποχωρήσει από τώρα από τις εργασίες της Βουλής, επανέλαβε ο Γ. Κεφαλογιάννης, ενώ για γρήγορη και καθαρή λύση συμφωνία με όσα το Σύνταγμα ορίζει, μίλησε ο Αθ. Τσαλδάρης.

Η παραίτηση

Όσον αφορά τη συνάντηση του κ. Εφess με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, σε αυτή δεν αναμένεται να τεθεί κάποιο συγκεκριμένο θέμα, αλλά να συζητηθούν οι όποιες πολιτικές εξελίξεις.

ΑΛΛΟ ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΣΤΙΣ ΕΠΟΜΕΝΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

40% ROSSI

ΒΟΥΤΙΑ ΣΕ ΑΜΦΙΒΟΛΑ ΝΕΡΑ

Μπορούμε να πούμε ότι βρισκόμαστε σε μια περίοδο του τέλους των φανατισμών, πολιτικών και θρησκευτικών: Η πτώση του τείχους του Βερολίνου ήταν ένα ορόσημο, κάτι που συμπύκνωσε συμβολικά μια διαδικασία που είχε αρχίσει από καιρό.

Ακόμη και ο φανατισμός των γηπέδων, που έδειξε να επιχειρεί να καλύψει ή να υποκαταστήσει ψυχολογικά το κενό, μοιάζει να υποχωρεί: Παραχωρεί τη θέση του στο θέαμα, στην τηλεοπτική αναπαράσταση και άρα στην αναγνώριση άλλων κριτηρίων, που παραπέμπουν στις θεωρίες της «κοινωνίας του θεάματος». Μ' αυτήν την έννοια, απόλυτες πίστεις όπως ο φονταμενταλιστικός ισλαμισμός ίσως αποτελεί ένα «άλλο στοιχείο» ικανό

να προκαλεί νοσταλγίες χαμένων πραγμάτων: Απέναντί του ορθώνονται τα δημοκρατικά δικαιώματα και ο ορθός λόγος που όμως δείχνει κίβλας σοβαρές αμφισβητήσεις, κι αυτό εφ' όσον έδωσε προτεραιότητα στην τεχνο-επιστήμη σε βάρος των ανθρώπινων αναγκών. Δεν πρόκειται μόνο για την ανεργία και τα ελλείμματα ανάπτυξης αλλά για το ίδιο το πρόβλημα ανθρώπινων κινήτρων. Εδώ εντάσσεται ίσως και η εξάπλωση των ναρκωτικών - ως «απάντηση» σε μια κρίση δημιουργικών δράσεων. Λόγου χάριν στην έλλειψη δυνατοτήτων πολιτικής στρατεύσης ικανής να θέτει «ανώτερους» μη εγωιστικούς σκοπούς. Τώρα είμαστε πράγματι στη φάση όπου κάποιοι πρέπει να διαχειριστούν τα πράγματα για να αποτραπούν τα χειρότερα, ώστε δηλαδή να μη βλαβούν επικίνδυνα οι δημοκρατικές αξίες και οι δυνατότητες μιας αυτονομίας. Ακόμη και σε μια αγορά τιμών και εμπορευμάτων η ανθρώπινη αυτονομία μπορεί να διεκδικεί, έστω και αρνητικά. Και η απαίτηση για σεβασμό του «άλλου» δεν είναι εύκολο να παραμεριστεί καθώς προβάλλει τις στάσεις των φανατισμών και της πόλωσης: Ενός σεβασμού βέβαια που μπορεί να βουτηχθεί στα αμφίβολα νερά μιας μαζικής κουλτούρας. Αυτής που λέει με τη φωνή της αγοράς: «Δεν έχουμε να σας δώσουμε τίποτα καλύτερο».

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΪΣΗΣ

ΠΑΡΑΙΤΗΘΗΚΕ από το ιατρικό συμβούλιο ο καθηγητής
Πνευμονολογίας Ι. Ιορδάνογλου

Διαφωνίες των γιατρών για την παρακέντηση

Των ΝΙΚΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΥ
ΣΟΦΙΑΣ ΝΕΤΑ

**Ούτε και χθες
μόρεσαν οι
θεράποντες γιατροί
του Ανδρέα Παπανδρέου να
προχωρήσουν σε νέα
παρακέντηση, προκειμένου
να αφαιρεθεί το πλευριτικό
υγρό από τις θωρακικές
κοιλότητες, ενώ
προσπάθεια αναμένεται να
γίνει σήμερα.**

Στο χθεσινό ιατρικό συμβούλιο συζητήθηκε εκτενώς το θέμα, με τη συμμετοχή του Αμερικανού πνευμονολόγου Ρίτσαρντ Λάιτ και τελικά εκτιμήθηκε ότι ο οργανισμός του Πρωθυπουργού ήταν αρκετά καταπονημένος από την πολύωρη αιμοκάθαρση και αιμοδιήθηση. Ετσι, η παρακέντηση

αναβλήθηκε για άλλη μια φορά, ενώ η νέα αξονική τομογραφία, που έγινε στον θώρακα, έδειξε ότι η συνολική ποσότητα υγρού που έχει συγκεντρωθεί είναι περίπου 1,5 λίτρο.

Η αξονική τομογραφία αναμένεται να επαναληφθεί και σήμερα, ενώ μέχρι τη νέα παρακέντηση θα συνεχίζονται οι προσπάθειες αφαίρεσης όσο το δυνατόν μεγαλύτερης ποσότητας υγρού με αιμοκάθαρσεις και αιμοδιήθησεις. Σημειώνεται ότι η χθεσινή αιμοκάθαρση και αιμοδιήθηση διήρκεσε πέντε περίπου ώρες, με αποτέλεσμα να καταπονηθεί ο οργανισμός του Πρωθυπουργού.

Κατά τη διάρκεια του χθεσινού ιατρικού συμβουλίου, ο κ. Λάιτ, εκτιμώντας την κατάσταση και συζητώντας το θέμα

με τους θεράποντες γιατρούς, συμφώνησε να μην προχωρήσει προς το παρόν στην εφαρμογή της μεθόδου στεγανοποίησης των θωρακικών κοιλοτήτων, με την έγχυση σκληρυντικής ουσίας στα δύο πέταλα (διόδους) του πνεύμονα, μέσω των οποίων εισρέει το υγρό.

Διαφωνία

Σύμφωνα με πληροφορίες, υπήρξε αρχικά διαφωνία μεταξύ των μελών του ιατρικού συμβουλίου, καθώς ορισμένοι από τους γιατρούς υποστήριζαν ότι δεν έπρεπε να γίνει χθες παρακέντηση, λόγω της καταπόνησης του οργανισμού του Πρωθυπουργού, ενώ άλλοι υποστήριζαν ότι η παρακέντηση του πλευριτικού υγρού εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους και πρέπει να αφαιρεθεί αμέσως.

Τελικά, πάρθηκε ομόφωνα η απόφαση να αναβληθεί η προγραμματισμένη για χθες παρακέντηση, η οποία πιθανότατα να γίνει σήμερα. Το υγρό που ανησυχεί περισσότερο τους θεράποντες γιατρούς είναι αυτό που συγκεντρώνεται στο αριστερό ημιθώρακιο, λόγω του ότι δυσχεραίνει την αναπνευστική λειτουργία. Παράλληλα, η παρακέντηση του υγρού στις κοιλότητες δημιουργεί κινδύνους προσβολής από νέα πνευμονία, καθώς αποτελεί μικροβιακή εστία.

Το ιατρικό δελτίο της χθεσινής ημέρας ανέφερε ότι ο Πρωθυπουργός συνέχισε την αναπνευστική φυσιοθεραπεία και κινησιοθεραπεία, ενώ παρέμεινε άπυρετος.

Σύμφωνα με πληροφορίες περπάτησε μόνος του από το δωμάτιο όπου νοσηλεύεται

στον χώρο που έχει εγκατασταθεί ο φορητός αξονικός τομογράφος, στην άλλη άκρη του ορόφου.

Παραιτήθηκε ο Ιορδάνογλου

Όπως έγινε γνωστό, ο καθηγητής πνευμονολογίας Ιωάννης Ιορδάνογλου διαφώνησε και παραιτήθηκε από το ιατρικό συμβούλιο. Ο ίδιος δεν θέλησε να εξηγήσει τους λόγους παραίτησής του, σύμφωνα όμως με ορισμένες πληροφορίες, οι λόγοι έχουν σχέση και με την πρόσκληση του Αμερικανού πνευμονολόγου Ρίτσαρντ Λάιτ, αλλά και με τη διαφωνία του για το αν μπορεί στη φάση αυτή ο Ανδρέας Παπανδρέου να κάνει πολιτικές συζητήσεις, λαμβάνοντας μάλιστα και αποφάσεις.

Αλλάζουν μισθολόγιο και προαγωγές αξιωματικών

Του Γ. ΤΣΑΚΙΡΗ

ΜΕ χαμηλούς τόνους ο υπουργός Εθνικής Αμυνας Γεώργιος Αρσένης έδωσε χθες μια εφ' όλης της ύλης συνέντευξη Τύπου, με αφορμή τον απολογισμό του έργου του υπουργείου στο χρόνο που πέρασε.

Ο υπουργός απέφυγε να αναφερθεί λεπτομερώς στα πολιτικά δρώμενα, τόνισε όμως ότι σύντομα θα υπάρξει λύση στο πρόβλημα, τέτοια που θα βγάλει το ΠΑΣΟΚ ενωμένο και ισχυρό.

Αφορμή για τις δηλώσεις του κ. Αρσένης ήταν οι εξαγγελίες του ότι μέσα στον επόμενο μήνα θα κατατεθούν στη Βουλή και θα ψηφιστούν τρία βασικότερα νομοσχέδια που αλλάζουν τη δομή και λειτουργία των Ενόπλων Δυνάμεων. Πρώτο και κύριο νομοσχέδιο είναι το ειδικό μι-

σθολόγιο που έχει υποσχεθεί ο μέχρι χθες πρωθυπουργός Α. Παπανδρέου στους αξιωματικούς λίγες μόνο ημέρες μετά την άνοδο του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία. Το νομοσχέδιο αυτό και η μέχρι τώρα πορεία του έχει γίνει αντικείμενο τριβής μεταξύ των υπουργείων Εθνικής Αμυνας και Οικονομικών.

Δεύτερο νομοσχέδιο είναι το περί Ιεραρχίας και Προαγωγών, που προβλέπει τον τρόπο εξέλιξης των αξιωματικών. Το νομοσχέδιο αυτό αλλάζει ριζικά τα μέχρι τώρα δεδομένα των αξιωματικών και δίνει την δυνατότητα προαγωγής αξιωματικών χωρίς αυτή να μεταφράζεται αυtomάτα σε αποστρατεία όλων των αρχαιότερων που δεν προήχθησαν. Ετσι για πρώτη φορά στην ιστορία των ελληνικών Ενόπλων Δυνάμεων

θα παρουσιαστεί το φαινόμενο κάποιος αξιωματικός να έχει προοιστικό νεότερο του αξιωματικού.

Τέλος, το τρίτο νομοσχέδιο αφορά τους ανυπότακτους και γενικότερες αλλαγές στη θητεία. Το νομοσχέδιο αυτό έχει εξαγγελθεί πριν από ενάμιση χρόνο, αλλά κόλλησε αρκετές φορές στις επιτροπές. Για το θέμα των ανυπότακτων ο κ. Αρσένης δήλωσε χθες ότι είχε δύο επιλογές. Η πρώτη ήταν να μπαλώσει το θέμα όπως γίνεται μέχρι τώρα δίνοντας το δικαίωμα της εξαγοράς σε κάποιες ηλικίες, αλλά αυτό θα δημιουργούσε νέο κύμα ανυπότακτων. Η δεύτερη είναι η οριστική λύση του προβλήματος, που σημαίνει ότι ύστερα από αυτήν την ρύθμιση δεν θα υπάρξει άλλη στο μέλλον.

• Ο κ. Αρσένης όσο και οι υφυπουργοί

Ν. Κουρής και Μ. Μπετενιώτης μίλησαν για την ελληνοποίηση των προμηθειών που φθάνει το 500%, αλλά αναφέρθηκαν και στις εσωτερικές κόντρες που υπάρχουν με δεδομένο ότι τα συμφέροντα των εισαγωγών οπλικών συστημάτων είναι μεγάλα.

Χαρακτηριστική είναι η απάντηση του κ. Κουρής για μια προμήθεια που οι εισαγωγείς πολεμάνε με κάθε μέσο, με σκοπό να πλήξουν καίρια ελληνικό εργοστάσιο της Θράκης.

Ο κ. Κουρής δήλωσε ότι «υπάρχουν αντιδράσεις και είναι φανερό όταν βλέπουμε προμηθευτές - εισαγωγείς - να δημιουργούν εταιρείες-μαϊμούδες, οι οποίες δήθεν παράγουν εγχώρια προϊόντα, ενώ δεν τα παράγουν, αλλά τα εισάγουν».

Βιβλιοπόλεμος για το Σκοπιανό

Της ΜΑΙΡΗΣ ΠΙΝΗ

ΜΕΓΑΛΟΣ προβληματισμός και ενδείξεις για διγλωσσία της κυβέρνησης Μητσοτάκη στο θέμα των Σκοπίων αναφέρονται στο βιβλίο «Αθήνα - Σκόπια, Πίσω από τις Κλειστές Πόρτες» του δημοσιογράφου Αλέξανδρου Γ. Τάρκα.

Το βιβλίο παρουσίασε χθες ο καθηγητής πανεπιστημίου και βουλευτής της Πολιτικής Ανοίξης Στέφανος Στεφανόπουλος, ενώ τον πρόλογο έχει γράψει ο

Αντώνης Σαμαράς.

Ο πρόεδρος της «Ανοίξης» εκδηλώνει την πίκρα του και την απογοήτευσή του για όλους εκείνους που, όπως λέει, «με μαεστρία πέρασαν στον κόσμο το μεγάλο ψέμα, δεν αντέδρασαν στη συνωμοσία ενώ ήξεραν ότι μπορούσαμε να κερδίσουμε, αλλά προτίμησαν τη σιγουριά του μετρίου και της ασφάλειας των κεκτημένων τους. Για όλους εκείνους που πρόσδοσαν τους νέους, ο κ. Σαμαράς δεν βάζει ως κριτές

τους σημερινούς οπαδούς της "ρεάλ πολιτικής" αλλά τους ιστορικούς, κριτές του μέλλοντος».

Ο συγγραφέας ρίχνει λάδι στη φωτιά της σκοπιανής βιβλιομαχίας και κυρίως με το βιβλίο του κ. Σκυλακάκη, συνεργάτη του κ. Μητσοτάκη. Αποκαλύπτονται ντοκουμέντα, τηλεγραφήματα, τηλεφωνικές και παρασημιακές λεπτομέρειες που μέχρι σήμερα δεν έχουν έρθει στο φως της δημοσιότητας.

Τα κεφάλαια παραβιά-

ζουν «κλειστές πόρτες», αποκαλύπτοντας τη στάση που είχαν κρατήσει τότε ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο Κ. Μητσοτάκης, ο Μιλτιάδης Εβερτ, αλλά και ο Αντ. Σαμαράς.

Στο βιβλίο συμπεριλαμβάνονται πολλές «off the record» συνομιλίες Ελλήνων πολιτικών με Αμερικανούς αξιωματούχους του Στέιτ Ντιπάρτμεντ και της αμερικανικής αποστολής στην Ελλάδα, όπως τους Τομ Πράις, Μάικλ Σωτήρης,

Τζέιμς Ουίλιαμς.

Χαρακτηριστική ήταν και η ρήση του Στεφ. Στεφανόπουλου: «Το βιβλίο μετατρέπεται σε θυμητικό εργαλείο, βοηθώντας μας να διατηρήσουμε όσα αντισώματα διαθέτουμε ενάντια στη "διανοητική σκουριά" και τη "συνειδησιακή υπνώση", που καμώνονται πως η "λήθη" αποτελεί "τη φυσική" ροπή του ανθρώπου και που υποσχονται πως θεραπεύει πάσαν νόσον και παν υπαρξιακό πρόβλημα».

Δ. Λιάνη για το μέλλον: «Μπορεί κάποια στιγμή να τα φτύσω όλα, μα τον Θεό και να φύγω. Αλλά δεν δέχομαι να ξεπουλήσω το τομάρι μου, για το χατίρι του καθένα...» (Φωτογρ. από τις εκδηλώσεις στην Πάτμο)

□ **ΔΕΝ** αποκρύπτει ότι είχε, έχει πολιτικές φιλοδοξίες

□ **«ΠΡΟΣΕΦΕΡΑ** στην παράταξη και στον **ΑΝΔΡΕΑ**»

□ **«ΕΦΤΙΑΞΑ** τη βίλα για να τη χαρεί ο Πρωθυπουργός»

ΣΕ συνέντευξή της σε περιοδικό, η σύζυγος του Πρωθυπουργού στις 3 Ιανουαρίου θεωρούσε έγκλημα τις πρωτοβουλίες για παραίτηση του **Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**

Η Δήμητρα τραίβηξε... Colt

Εγκλημα χαρακτήριζε πριν από δώδεκα ημέρες η Δήμητρα Λιάνη-Παπανδρέου τις διαδικασίες του Εκτελεστικού Γραφείου για αντικατάσταση του Πρωθυπουργού Ανδρέα Παπανδρέου.

Σε συνέντευξή της στο περιοδικό «Colt», που κυκλοφορεί από το πρωί στα περίπτερα (δόθηκε στις 3/1/96 και δεν διαψεύστηκε) η σύζυγος του Πρωθυπουργού έβλεπε διπλό σχέδιο για την εξόντωσή της. Από τη μια, υποστηρίζει, η οικογένεια Παπανδρέου προσπαθεί να οικειοποιηθεί την πολιτική κληρονομιά του πρωθυπουργού και από την άλλη υπάρχει και η Μαργαρίτα, πρώην σύζυγός του.

Πολλά έχουν γραφεί για τη σχέση Παπανδρέου-Λιάνη, αντιφατικά πολλές φορές. Ο Χρήστος Λαμπράκης σε ανύποπτο χρόνο έχει πει γι' αυτή τη σχέση: «Είναι πραγματική αγάπη, χάρη σε αυτή ζει. Δεν ξέρω τι λένε γι' αυτήν. Αλλά αυτή μετράει σαν κυρία».

Η ίδια δηλώνει ότι δεν το βάζει κάτω παρά τις επιθέσεις και επικαλείται αυτό που ο ίδιος ο πρόεδρος έχει πει επανειλημμένα, ότι δηλαδή «Η γυναίκα μου με έχει σώσει». Επιμένει ότι η ίδια έχει προσφέρει στον τόπο και αρνείται ότι έδινε οποιαδήποτε γραμμή στην κυβέρνηση.

Ιδού τα πλέον χαρακτηριστικά αποσπάσματα από την συνέντευξη:

«Εγκλημα»

«Αυτή τη στιγμή γίνεται ένα έγκλημα. Αρνούμαι να συμπράξω. Δεν θα το κάνω... Ηθελα να ξέρω, γιατί στο Χέρφιλντ που κάναμε δυόμισι μήνες να γυρίσουμε δεν συνεδρίασαν τα όργανα και δεν πήραν αποφάσεις; Τώρα το κάνουν από την τρίτη ημέρα»...

«Εξήσα έναν άγριο μαραθώνιο τα τελευταία δύο χρόνια. Κάθε δευτερόλεπτο δίπλα στον πρόεδρο, έκανε την καρδιά μου να χτυπά. Κόντευε να σπάσει. Αγωνούσα για τη διατροφή του».

«Σήμερα με πολεμούν από τη μια η οικογένεια, από την άλλη η Μαργαρίτα»

οικειοποιηθεί την πολιτική κληρονομιά του Παπανδρέου. Θυμάσαι τι είπα στη συνέντευξη με τη Λιάνα. Το οικοσυστήμα. Ο οίκος. Τελικά ήταν η πιο μεγάλη αλήθεια. Ο οίκος. Η δυναστεία. Αυτό θέλουν να οικειοποιηθούν. Να κάνουν Ιδρυμα Ανδρέα Παπανδρέου. Θέλουν έξω τη Δήμητρα από όλα αυτά. Λένε ότι του κάνει κακό στη ζωή του. Βάζουν πληρωμένους κονδυλοφόρους να γράφουν ότι ο πρόεδρος είναι μανιοκαταθλιπτικός».

Η πολιτική

Δεν αποκρύπτει ότι είχε, έχει, πολιτικές φιλοδοξίες. Λέει χαρακτηριστικά:

«Το καλοκαίρι στην παραλία, ήμουν θυμάμαι με τον Κατσιφάρα, τον Σηφουνάκη, τον Βαλνράκη παρέα. Μαζί μας και ένας κύριος δεξιάς, στέλεχος κάποιου ναυτικού ομίλου. Κάποια στιγμή αναρωπιέται: «Βρε παιδιά, πώς τον φέρεστε έτσι τον Ανδρέα; Εμείς δεν διανοηθήκαμε να φερθούμε ποτέ έτσι στον Καραμανλή. Αυτός ο άνθρωπος σας έφτιαξε, σας έκανε ανθρώπους. Αντί να πάτε να του πείτε: Τι θες ρε πρόεδρε, έχεις και πέντε επιθυμίες. Θέλεις μεταξύ των επιθυμιών που έχεις η γυναίκα σου να πολιτευθεί; Να το κάνουμε ρε πρόεδρε. Σου χρωστάμε τόσα και τόσα». Με σοκάρισε αυτή η κουβέντα από ένα δεξιό!»

Και η βίλα στην Αγραμπελή; Την έφτιαξε η ίδια γιατί τον αγαπά, για να το χαρεί, λέει, ως πρωθυπουργός.

«Αυτό το σπίτι το έφτιαξα για να ανήκει στον Ανδρέα Παπανδρέου και να το χαρεί ως πρωθυπουργός. Είναι γιος πρωθυπουργού. Είναι γόνος καλής οικογένειας, ξέρεις. Καθηγητής διαπρεπής τόσα χρόνια. Τρεις φορές Πρωθυπουργός εκλεγμένος και δεν μπορεί να έχει ένα σπίτι; Ποιος μίλησε για το σπίτι του

Μητσότακη, του Εβερετ; Φτιάχτηκε ένα σπίτι με προδιαγραφές πρωθυπουργού. Δηλαδή Ασφάλειες, γραμματείες, αρχείο, προσωπικό, χώρο για να υποδέχεται ηγέτες απ' όλον τον κόσμο. Πιστεύω ότι τα τελευταία χρόνια της ζωής του αξίζει να τα ζήσει καλά. Αυτός ο άνθρωπος, που τόσο προσέφερε στους Έλληνες. Είναι άδι-

κο να δέχομαι μια τέτοια επίθεση, επειδή προσπάθησα να δώσω λίγες στιγμές σπιτικής γαλήνης στον άνθρωπο που αγαπώ...».

»Εχουμε γράψει στις βέρες μας την ημερομηνία 29 Απριλίου 1986. Την ημέρα που άρχισε η σχέση μας. Δεν γράψαμε την ημερομηνία του γάμου, αλλά την ημερομηνία που ξεκίνησε η σχέση μας. Πάνε δέκα χρόνια σχεδόν. Ενα μεγάλο κομμάτι ζωής. Όλα αυτά τα χρόνια είμαστε κάθε μέρα μαζί. Ακόμα και στο Χέρφιλντ. Εκτός τις τρεις ημέρες της εντατικής. Στο Κρατικό, στην εντατική μέσα, σε έναν καναπέ καθόμουν».

«Προσέφερα»

Υπερασπίζεται με πάθος την προσωπικότητά της ως ενεργού πολίτη. «Σε αυτή την παράτα-

ξη εγώ προσέφερα. Και στο ότι ο Ανδρέας είναι πρωθυπουργός σήμερα κι εκεί έχω προσφέρει. Και ο ίδιος ο πρόεδρος το έχει πει επανειλημμένα. Στα ΝΕΑ είχε δηλώσει: «Η γυναίκα μου με έχει σώσει». Αυτάματα που αναγκάζομαι να το πω, αλλά ως πού θα φτάσει αυτός ο λιθοβολισμός; Με κατηγορούν ότι έδινα γραμμή! Σε ποιον από αυτούς τους άδρες έδωσα εγώ γραμμή; Ποιον υπουργό πήρα τηλέφωνο τον υπουργό Οικονομικών; Τον υπουργό Εσωτερικών; Ας βγει κάποιος να το πει. Κανείς δεν βγήκε να πει κάτι τέτοιο. Κανείς. Διαδίδουν ότι τους κάνω μάγια, εκμεταλλευόμενη μια φίλια μου με τον Μάνο Θωμαδάκη. Ο κ. Θωμαδάκης είναι ένας άνθρωπος με χιούμορ και πάντα πέρανα καλά μαζί του. Φτιάσανε στο σημείο να πουν πως ήταν εραστής μου. Φτιάξαν φοβερά σενάρια. Με είπαν Ιζαμπέλα, Εβίτα, Αρχιεπίσκοπο, πόρνη. Να δούμε τι άλλο σκαρώσει η άρρωστη φαντασία τους...».

Βλέπει ότι βάλλεται πανταχόθεν αλλά δηλώνει ότι θα συνεχίσει να στηρίζει τον σύζυγό της. «Εγγραφα ότι θα στηρίξω τον άνθρωπό μου σε όποια απόφαση και αν πάρει και άρχισαν να λένε πώς και γιατί και ποια είναι αυτή που θα τον στηρίξει. Σιγά, ρε παιδιά. Γιατί να μην τον στηρίξω; Αν μου πει, κοίταξε να δεις, κουράστηκα, τι θα του πω

εγώ; Δεν κουράστηκες και τράβα!... Αν μου πει, έχεις κέφι για αγώνα, πάμε; Θα του πω, πάμε!.. Γι' αυτό είμαι εδώ για ό,τι αποφασίσει εκείνος!.. Ο Ανδρέας είναι απολύτως πολιτικό ον. Το οξυγόνο του είναι η πολιτική. Θα είμαι ο τελευταίος άνθρωπος που θα πάρει πρωτοβουλία να πει οτιδήποτε στον Ανδρέα που θα του κάνει κακό».

Πώς νοιώθει, σχεδόν δύο μήνες στο νοσοκομείο;

«Σήμερα, μετά από τόσες ημέρες, πλησίασα κοντά στο παράθυρο. Δεν μπορούσα να ανοίξω τα μάτια μου και να κοιτάξω τον ήλιο. Δεν το βάζω κάτω. Κοίταξε να δεις, ποτέ δεν ήμουν απαισιόδοξη. Η οικογένειά μου είναι αυτός. Ενα κομμάτι της ζωής μου, σχεδόν το μεγαλύτερο, είναι αφιερωμένο σ' εκείνον. Ταγμένο σ' εκείνον. Το αξίζει και δεν μετανοώ για αυτό. Αποθώ εντελώς τις αρνητικές σκέψεις. Δεν θέλω να σκέπτομαι τι θα συμβεί, γι' αυτό και δεν έχω φροντίσει να αποκαταστήσω τον εαυτό μου. Φρόντισα όλο αυτό το διάστημα επίτηδες να μην πηγαίνω στα ιατρικά συμβούλια, για να μην απογοητευτώ και χάσω τη μάχη με την ελπίδα. Όσοι ήρθαν και μου είπαν: «Ξέρεις τα πράγματα δεν είναι καλά» τους πέταξα έξω. Αυτός ο άνθρωπος έχει θέληση για ζωή. Εγώ τις νύχτες μπαίνω στο δωμάτιό του και του λέω: «Ελα γλυκιέ μου να δώσουμε και αυτή τη μάχη». Ξέρω ότι με ακούει, ακόμα και όταν κοιμάται. «Ελα ρε παιδί μου, κάνε μια προσπάθεια για να τους εκπλήξουμε όλους». Πηγαίνω στο προσκεφάλι του και τον ψιθυρίζω συνεχώς».

Ποια θα είναι η στάση της στο μέλλον;

«Κρατώ την ψυχραιμία μου όσο μπορώ. Μπορεί κάποια στιγμή να τα φτύσω όλα, μα τον Θεό και να φύγω. Αλλά δεν δέχομαι να ξεπουλήσω το τομάρι μου, για το χατίρι του καθένα. Και την καθαρίστρια μπορώ να κάνω. Και σκάλες να πλύνω. Μιλώ ελικρινά, στην υγεία του ανθρώπου που αυτή τη στιγμή είναι δίπλα μου. Να, εδώ είναι το δωμάτιό του. Το βράδυ κοιμόμαστε κεφάλι με κεφάλι...».

«Κρατώ την ψυχραιμία μου όσο μπορώ. Μπορεί κάποια στιγμή να τα φτύσω όλα, μα τον Θεό και να φύγω. Αλλά δεν δέχομαι να ξεπουλήσω το τομάρι μου, για το χατίρι του καθένα. Και την καθαρίστρια μπορώ να κάνω. Και σκάλες να πλύνω. Μιλώ ελικρινά, στην υγεία του ανθρώπου που αυτή τη στιγμή είναι δίπλα μου. Να, εδώ είναι το δωμάτιό του. Το βράδυ κοιμόμαστε κεφάλι με κεφάλι...».

«Σήμερα με πολεμούν από τη μια η οικογένεια, από την άλλη η Μαργαρίτα»

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Η ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΑΠΟΨΕΙΣ

Το χρέος τους

Η ΚΡΙΣΗ τερματίζεται μετά τη χθεσινή, ιστορική κίνηση του Ανδρέα Παπανδρέου, ο οποίος με την επιστολή του προς την Κεντρική Επιτροπή και την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ ζητεί ν' αρχίσουν οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την εκλογή νέου πρωθυπουργού.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ εξελίχθηκαν ομαλά και όπως όλοι εύχονταν. Και οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι το ΠΑΣΟΚ με τα στελέχη και τα όργανά του ενήργησε κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο, μέσα στα όρια των δεσμεύσεων, οι οποίες και τηρούνται.

ΚΛΕΙΝΕΙ μια ολόκληρη εποχή, που άνοιξε πριν από 32 ακριβώς χρόνια, με την εμφάνιση του Ανδρέα Παπανδρέου στην πολιτική σκηνή της χώρας, στην οποία έγινε γρήγορα πρωταγωνιστής. Ακολούθησε ο Ανδρέας Παπανδρέου μια θυελλώδη πορεία και έφερε ενωμένη την προοδευτική δημοκρατική παράταξη στην εξουσία.

ΠΑΡΑΔΙΔΕΙ την παράταξη ενώμενη και στην εξουσία. Και αυτό είναι το μέγα βάρος που έχει να σηκώσει συλλογικά το ΠΑΣΟΚ, με το νέο πρωθυπουργό που καλείται να εκλέξει τις προσεχείς ημέρες.

ΑΝΟΙΓΕΙ η μετα-Ανδρέα εποχή, με τον Ανδρέα Παπανδρέου παρόντα ως πρόεδρο του Κινήματος που αυτός ίδρυσε. Και είναι ειλικρινής η ευχή να αποκατασταθεί η υγεία του και να μπορεί να συμβουλευτεί τους διαδόχους του.

ΟΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ του ΠΑΣΟΚ, κατά το τελευταίο κρίσιμο δίμηνο, παρέχουν την αισιοδοξία ότι όλα θα εξελιχθούν ήρεμα και με τον απαιτούμενο σεβασμό προς τις δημοκρατικές διαδικασίες και τις περιστάσεις, ώστε να εκλεγεί με ευρεία αναγνώριση νέος πρωθυπουργός και να στηριχτεί στο έργο του από όλο το κόμμα.

Ο ΚΟΣΜΟΣ της παράταξης περιμένει την ανασυγκρότηση του ΠΑΣΟΚ, την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού του, για τη χάραξη μιας νέας πορείας προς όφελος του τόπου.

ΑΠΑΙΤΕΙ ο κόσμος της παράταξης ενότητα, σύμπνοια και δημιουργικό έργο προοπτικής από το νέο πρωθυπουργό και την κυβέρνηση. Απαιτεί αξιοπιστία που θα συσπειρώσει, ώστε το ΠΑΣΟΚ να κερδίσει και στην επόμενη εκλογική αναμέτρηση.

Σ' ΑΥΤΕΣ τις απαιτήσεις έχει χρέος ν' ανταποκριθεί το ΠΑΣΟΚ, για να δικαιώσει και τις προσδοκίες του ιδρυτή του.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

Ιδιοκτησία: Χ. Κ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: ΧΡ. ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ

Εκδότης: ΘΑΝΑΣΗΣ ΤΕΓΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής: ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΦΥΝΤΑΝΙΔΗΣ

Δ/τής Σύνταξης: ΣΤΑΥΡΟΣ Φ. ΑΠΕΡΓΗΣ

Σύμβ. Εκδόσης: Π. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Αρχισυντάκτης: Β. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Αρχ/κτες Τμημάτων: Π. ΔΙΑΜΑΝΤΗΣ,

Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Σ. ΠΟΛΥΜΙΔΗΣ

Φωτοσύνθεση - Μοντάζ: Γ. ΤΣΙΒΕΡΙΩΤΗΣ Α.Ε.

ΜΙΝΩΣ 10-16, 117 43 ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 9296001

ΤΕΛΕΦΑΞ: 9028311-12-13

ΤΕΛΕΧ: 216879-218736

ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΟΡ. ΕΛΛΑΔΟΣ: Τσιμισκή & Κούσκουρα 7

Τηλ. κέντρο 234244 (4 γραμ.), Θεσ/νίκη

FAX 234534. Τηλέτυπα 412410 & 418353

«ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες του Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα».

Του ΓΙΑΝΝΗ ΚΑΛΑΪΤΖΗ

ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ

Γενάρη είχε ξεκινήσει

Τέτοιες μέρες πριν από 32 χρόνια, τον Ιανουάριο του 1964, ο **Ανδρέας Παπανδρέου** έμπαινε στην πολιτική. Στις 3 Ιανουαρίου είχε παραιτηθεί από την αμερικανική υπηκοότητα, με δήλωση που κατέθεσε ο ίδιος στον Αμερικανό πρεσβευτή και λίγες μέρες αργότερα άρχισε την προεκλογική του εκστρατεία ως υποψήφιος βουλευτής της Ενώσεως

Κέντρου στην Αχαΐα.

Γράφει η **Μαργαρίτα Παπανδρέου** στο βιβλίο της «Εφιάλτης στην Αθήνα»:

«Η εκστρατεία για τις βουλευτικές εκλογές κράτησε λίγο -έξη βδομάδες όλες κι όλες- που πέρασαν στα λασπωμένα ορεινά χωριά της Αχαΐας με βροχή, χιόνια και κρύο. Είδα πραγματική φτώχεια και πείνα στα λυπημένα πρόσωπα μικρών καθώς και μεγάλων, και την αχτίδα ελπίδας στα προσώπα τους καθώς περιόδευε αυτός ο καινούριος πολιτικός.

Η πρώτη ομιλία της εκστρατείας τον σ' ένα εστιατόριο, γεμάτο εργάτες, στην παραλία της Πάτρας, ήταν μια συγκινητική υπόσχεση να συνεχίσει τη δημοκρατική παράδοση του πατέρα του και ν' αφοσιωθεί στο έργο της δομής μιας σύγχρονης και προοδευτικής Ελλάδας».

Στα 45 του χρόνια ο Ανδρέας εξελέγη βουλευτής στις 16 Φεβρουαρίου 1964 και λίγες μέρες μετά έγινε υπουργός Προεδρίας. Η συνέχεια υπήρξε θυελλώδης.

B.N.

Μωραίνει...

Είναι ν' απορεί κανείς με τα όσα πράττει, συχνά, η κ. **Δήμητρα Λιάνη**. Πάνω εκεί που ηρέμησαν κάπως τα πράγματα, τι την έπιασε να δώσει αυτή τη συνέντευξη σ' ένα περιοδικό -που ειδικεύεται, μάλιστα, σε θέματα κάθε άλλο παρά πολιτικά; Τι την έπιασε να πει όλα αυτά που είπα, με τον τρόπο που τα είπα;

Θαρρείς και ήθελε να ρίξει λάδι στη φωτιά. Και, όπως μαθαίνουμε, έχει δώσει κι άλλη συνέντευξη, πιο

Συμπράττει στο «έγκλημα»;

«Θα είμαι ο τελευταίος άνθρωπος που θα πάρει πρωτοβουλία να πει οτιδήποτε στον Ανδρέα που θα του κάνει κακό», έλεγε στις 3 Ιανουαρίου η σύζυγος του Πρωθυπουργού σε συνέντευξή της στο περιοδικό «COLT», που δημοσιεύεται στο τεύχος που κυκλοφορεί σήμερα, αφού προδημοσιεύτηκε χθες στο «Εθνος». Και, αναφερόμενη προφανώς στις πολιτικές διεργασίες που είχαν αρχίσει στο ΠΑΣΟΚ για την αντικατάσταση του πρωθυπουργού, τόνιζε: «Αυτή τη στιγμή γίνεται ένα έγκλημα. Αρνούμαι να συμπράξω.

Δεν το κάνω. Ήθελα να ξέρω γιατί στο Χέρφιλντ που κάναμε δύομις μήνες να γυρίσουμε, δεν συνεδρίασαν τα όργανα και δεν πήραν αποφάσεις. Τώρα το κάνουν από την τρίτη μέρα».

Τελικά, όμως, δέχθηκε να συμπράξει στο «έγκλημα» η κ. **Δήμητρα Λιάνη**. Και εκεί που ήταν αρνητική -έως εχθρική- στις συγκεκριμένες διεργασίες, αιφνιδίως δήλωσε ότι είναι διατεθειμένη να βοηθήσει, ώστε να περάσει...μαλακά το θέμα της παραίτησης στον πρωθυπουργό, για να διευκολυνθούν οι πολιτικές εξελίξεις.

ΧΡ. ΚΟΡ.

πρόσφατη μάλιστα (η άλλη δόθηκε στις 3 Ιανουαρίου) σε νεανικό περιοδικό το «01» του Στάθη Τσαγκαρουσιάνου. Και Κύριος οίδε τι θα λέει και σ' αυτή τη συνέντευξη -την ώρα που «ο άνθρωπος της» δίνει τη μάχη της ζωής του.

Να πούμε ότι μωραίνει Κύριος ην βούλεται απολέσαι;

X.Ψ.

Χωρίς πάγους

Θυμάστε την πρόταση του **Αντ. Σαμαρά** να παρέμβει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και να ορίσει τον εύλογο χρόνο ύστερα από συνεννόηση με τους πολιτικούς αρχηγούς; Θυ-

Γιατί οι αποφάσεις που χρειάζονται φως λαμβάνονται πάντα νύχτα στο κόμμα του ηλίου;

X. TZ.

Γ.ΤΕΡ.

Ηταν σαφής και προφητικός

Πρέπει να αναγνωρισθεί απ' όλους ότι ο Δημήτρης Κρεμαστινός ήταν απολύτως ειλικρινής όταν μίλησε στη Βουλή, την περασμένη Τετάρτη, για τις προθέσεις του Ανδρέα Παπανδρέου: Είπε, τότε, επί λέξει: «Τις προσεχείς ημέρες ο Α. Παπανδρέου, όπως πάντα, θα πράξει το καθήκον του. Με το κόμμα του και τους συνεργάτες του θα πάρει, όπως πάντα, τις σωστές αποφάσεις, λαμβάνοντας υπ' όψιν την κατάσταση της υγείας του και υπηρετώντας κατά κύριο λόγο το συμφέρον της

χώρας και της δημοκρατικής παράταξης». Ηταν σαφής και προφητικός ο Δημ. Κρεμαστινός. Και θα θυμίσουμε τον τίτλο της «Ε» την επόμενη μέρα: «Διάγνωση παραίτησης από Κρεμαστινό».

Σ.

μάστε που τότε του πρότεινε να κινηθεί με βάση την απειλή παραίτησής του από το προεδρικό αξίωμα; Και σε κάποια στιγμή ο Κ. Στεφανόπουλος φάνηκε να δισαρεστείται;

Ε, λοιπόν, χθες στην απονομή των βραβείων προς τους καλύτερους αθλητές, ο Πρόεδρος αντάλλαξε πολλά θερμά χαμόγελα με τον Αντ. Σαμαρά. Είτε έλειψαν οι πάγοι είτε ποτέ δεν το πήρε στα σοβαρά ο οικοδεσπότης του προεδρικού μεγάρου.

Εδώ που τα λέμε, δεν είναι κι εύκολο να ξεχάσει ποιοι τον πρότειναν για το ύπατο αξίωμα.

Κ.Κ.

Φέρελπισ

Ποιος Ανδρέας Παπανδρέου (έστω έρε, επιτέλους, να ξεγαντζωθεί από την εξουσία...) και ποιος πιθανολογούμενος νέος πρωθυπουργός της χώρας;

Πρόσωπο της ημέρας ο νέος αστέρας της «μοντέρνας» δημοσιογραφίας, που πήρε(;) την πολυκροτη (πριν καν δημοσιευθεί!) «συνέντευξη» της κ. Δήμητρας Λιάνη.

Συνεντευξιαζόμενος τηλεοπτικώς (ΣΚΑΪ) χθες το βράδυ είπε και τα εξής:

«Η κ. Δήμητρα Λιάνη πουλάει (...). Είναι είδωλο (...). Είναι εμπορικό προϊόν...».

Εχει δοκιμασμένα κι επιβραβευμένα ποικιλοτρόπως πρότυπα να ακολουθήσει ο φέρελπισ νέος. Ορθάνοιχτες μπροστά του, άρα, όλες οι πόρτες της προβολής, της δόξας και - πάνω απ' όλα - της «κονόμας»...

Γ.Β.

«Θλίβομαι»

Ιδού και η παρέμβαση του ετεροθαλούς αδελφού του Ανδρέα Παπανδρέου, Γεωργίου Γ. Παπανδρέου, όπως μας την έδωσε ο ίδιος τηλεφωνικώς, χθες βράδυ:

«Αγανακτώ όταν διαβάζω και ακούω από τα ΜΜΕ κατηγορίες εναντίον του Α. Παπανδρέου και της συζύγου του, ιδιαίτερα από ανθρώπους του δικού τους, τον πρωθυπουργικό περιβάλλοντος.

Όλοι αυτοί λησμονούν ότι αν δεν ήταν ο Ανδρέας δεν θα βρίσκονταν καν στο πολιτικό προσκήνιο.

Ως αδελφός έχω πάρει πολλές πικρίες, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν είμαι αδελφός του.

Ομιλώ ως θιγόμενος, γιατί επιπλέον όλοι αυτοί προσβάλλουν και την ιερή μνήμη του Γέροντος της Δημοκρατίας, εκτοξεύοντας κατηγορίες ότι ο μεγάλος του γιος και χαρισματικός ηγέτης του ΠΑΣΟΚ, έχει διαπράξει αποπήματα, ακόμη και καταχρήσεις. Και δεν ντρέπονται αυτοί άνθρωποι του ΠΑΣΟΚ, να μην αγανακτούν με όσα συμβαίνουν και λέγονται για τον ηγέτη τους.

Επιπλέον, δεν έχουν το θένος να καταφύγουν στη Δικαιοσύνη, αλλά γυρίζουν από δεξίωση σε δεξίωση δίνοντας μαθήματα πολιτικής συμπεριφοράς στους άλλους. Ντροπή. Θλίβομαι ως απλός πολίτης αυτής της άμοιρης χώρας».

Γ.Γ. Παπανδρέου

Μετά 30 χρόνια

Οι νεολαίοι της δεκαετίας του '60, μέλη των πολιτικών οργανώσεων ΟΝΕΚ και ΕΔΗΝ, δεν το βάζουν κάτω. Δίνουν συνέχεια στις εκδηλώσεις ανάμνησης των ανενδότητων αγώνων, αλλά και υπογραμμίζουν την παρουσία τους με τη συμπλήρωση 30 χρόνων από την ίδρυση της ΕΔΗΝ, της νεολαίας της Ενωσης Κέντρου.

Η ομάδα πρωτοβουλίας των 114 στελεχών, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων που έχει προγραμματίσει, οργανώνει συνεστιάση, που θα γίνει την Παρασκευή 19 Ιανουαρίου στις 9.30 το βράδυ στο «PARK HOTEL», λεωφόρος Αλεξάνδρας 10.

Όσοι πιστοί και νοσταλγοί ωραίων ημερών προσέλθετε.

Β.Ν.

Λένε ψέματα;

Στις διαμαρτυρίες του υπουργού Αιγαίου Αντώνη Κοτσακά για την καθυστέρηση μεταφοράς του αθηναϊκού Τύπου στα νησιά του Αιγαίου απάντησε πριν από μέρες ο γενικός διευθυντής της «Ολυμπιακής Αεροπορίας» Μιλτιάδης Τσαγκαράκης. Υποστήριξε ότι «δεν ανταποκρίνεται στην πραγματικότητα το ότι πτήσεις της «Ολυμπιακής» με Boeing στα νησιά αντικαταστάθηκαν με μικρά ελικοφόρα ΑΤΡ» και ότι «οι πτήσεις που η εταιρεία είχε προγραμματίσει καθημερινά, εκτελούνται κανονικά»!

Τι συμβαίνει, λοιπόν; Όλοι οι Αιγαιοπελαγίτες λένε ξαφνικά ψέματα ή ο διευθυντής της «Ολυμπιακής» δεν ξέρει τι λέει και μάλιστα σε έναν υπουργό;

Σ.ΜΠΑ.

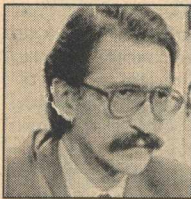
ΤΟΥ ΔΙΓΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

Είναι μέλος του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ, αλλά χθες βράδυ, στην κρίσιμότερη ίσως

συνεδρίαση του οργάνου από την ίδρυση του Κινήματος, έφυγε από τη συνεδρίαση για να πάρει μέρος σε τηλεοπτική εκπομπή! Απίστευτη συμπεριφορά από τον και επίτροπο της χώρας μας στην Κοινότητα Χρ. Παπουτσή...

Γ. ΠΑΝ.

Μπαίνει και τυπικά από το τέλος αυτής της εβδομάδας το ΠΑΣΟΚ στη μετα-Ανδρέα εποχή, με την εκλογή νέου πρωθυπουργού, αφού πέρασε ένα κρίσιμο δίμηνο δοκιμασίας και «προετοιμασίας», που μπορεί να χαρακτηριστεί και μεταβατικό. Και ήταν αυτό το δίμηνο ένας χρόνος ικανός για να εκτιμηθούν πολλά στοιχεία, χρήσιμα για την παραπέρα πορεία. Η κυβέρνηση λειτούργησε ικανοποιητικά υπό τον αναπληρωτή του Πρωθυπουργού και ανταποκρίθηκε στις υποχρεώσεις της, αλλά και αντιμετώπισε με ψυχραιμία και επιτυχία τις πιέσεις της αντιπολίτευσης. Το κόμμα, επίσης, με το Εκτελεστικό Γραφείο, κατάφερε με προσεκτικούς ελιγμούς και χειρισμούς να κρατήσει τις ισορροπίες, να συγκρατήσει απόψεις και να δρομολογήσει διαδικασίες ευρύτερα αποδεκτές: στοιχείο απαραίτητο για τη διατήρηση της ενότητας του ΠΑΣΟΚ. Από την πλευρά τους και οι υποψήφιοι πρωθυπουργοί τήρησαν ένα μέτρο σοβαρότητας, απέφυγαν τις αντιπαραθέσεις -ενώ πολλοί θα τους ήθελαν να σφάζονται- και φρόντισαν να βελτιώσουν την εικόνα τους, μελετώντας και προωθώντας στη δημοσιότητα σφινγμομετρήσεις.

Του ΒΙΚΤΩΡΑ ΝΕΤΑ

Δεν θα σπκώσει μόνο ένας το βάρος της διαδοχής

Από καιρό, πολύ πριν από την ασθένεια του Πρωθυπουργού, κυρίαρχο ήταν το ερώτημα: Ποιος θα είναι ο διάδοχος του Ανδρέα Παπανδρέου; Σημασία, ωστόσο, δεν έχει μόνο το ποιος θα είναι ο νέος πρωθυπουργός, αλλά και τι θα κάνει, πώς θα πολιτευθεί, πώς θα χειριστεί την κυβέρνηση και το κόμμα. Με δεδομένο ότι κανείς δεν έχει τη δυνατότητα να μιμηθεί τον Ανδρέα Παπανδρέου και να είναι κυρίαρχος στην κυβέρνηση και το κόμμα, ο νέος πρωθυπουργός πρέπει να εφαρμόσει άλλη στρατηγική και τακτική, πρέπει να λειτουργήσει συλλογικά, να μην προκαλέσει αναταράξεις, να ζητήσει βοήθεια και συμπαράσταση από όλες τις τάσεις που υπάρχουν στο ΠΑΣΟΚ, ώστε να πετύχει την ευρύτερη δυνατή αποδοχή.

Ο νέος πρωθυπουργός έχει να διανύσει ένα εξάμηνο δοκιμασίας και θα τεθεί υπό κρίση στο συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, το οποίο θα εκλέξει τον πρόεδρο του Κινήματος. Θα χρειαστεί, λοιπόν, τεράστια προσπάθεια και μεθοδική δουλειά, ώστε αυτός που θα εκλεγεί την ερχόμενη εβδομάδα πρωθυπουργός να καταφέρει να εκλεγεί και πρόεδρος του κόμματος, ώστε να είναι και ο ίδιος που θα οδηγήσει το ΠΑΣΟΚ με επιτυχία στις βουλευτικές εκλογές στο τέλος της τετραετίας. Κατά το εξάμηνο ως το συνέδριο ο νέος ηγέτης δεν μπορεί να αγνοήσει το κόμμα και τη λαϊκή του βάση, ούτε και την Κοινοβουλευτική Ομάδα. Θα κριθεί, όμως, από το θάρρος του για τολμηρές αποφάσεις και πρωτοβουλίες, προκειμένου να ικανοποιηθούν αιτήματα της παράταξης για ανασυγκρότηση και ενεργοποίησή της, ώστε να αλλάξει η κακή εικόνα της κυβέρνησης και του ΠΑΣΟΚ, που κατέγραφαν συνεχώς τα δύο τελευταία χρόνια οι σφινγμομετρήσεις.

Τι έχει να αντιμετωπίσει ο νέος πρωθυπουργός αμέσως μετά την εκλογή του; Να απαριθμήσουμε τα θέματα:

- Να σχηματίσει μια αξιόπιστη κυβέρνηση, στην οποία θα μετέχουν όλα τα ικανά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, αλλά και όλες οι τάσεις. Παράλληλα, να επιχειρήσει και αλλαγές στην κυβερνητική μηχανή, σε τομείς μάλιστα όπου η απόδοση δεν είναι ικανοποιητική.

- Να διασφαλίσει τη συνέχεια της εφαρμογής του προγράμματος του ΠΑΣΟΚ, ιδιαίτερα στην Οικονομία, δίνοντας όμως και έμφαση στην ανάπτυξη, ώστε να αντιμετωπιστεί η επικίνδυνη διογκούμενη ανεργία. Η «συντηρητική αγωγή», δηλαδή η σταθεροποίηση της Οικονομίας με λιτότητα χωρίς ημερομηνία λήξεως, δεν πάει άλλο.

- Να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις με τα Σκόπια, ώστε να κλείσει και το θέμα του ονόματος. Από εκεί και πέρα πρέπει να διευρύνει τους ορίζοντες της εξωτερικής πολιτικής της χώρας με πρωτοβουλίες στα Βαλκάνια και την Ευρώπη και ευρύτερα στο χώρο ενδιαφέροντος της Ελλάδας. Ο Ανδρέας Παπανδρέου διέγραψε το πλαίσιο, που άνοιξε δρόμους, αλλά η υγεία του δεν του επέτρεπε να ταξιδεύει. Ο νέος πρωθυπουργός πρέπει κυριολεκτικά να αλωνίσει την Ευ-

ρώπη και τα Βαλκάνια, για να προωθήσει συμφωνίες και συνεργασίες.

- Στο κρίσιμο θέμα της Διακυβερνητικής η Ελλάδα έχει να διαδραματίσει ρόλο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ώστε μαζί με άλλες προοδευτικές δυνάμεις να δώσει τη μάχη για την κάλυψη του δημοκρατικού ελλείμματος, για την προώθηση κοινωνικών προγραμμάτων, για τη διατήρηση των δημοκρατικών αρχών της Κοινότητας, για τον περιορισμό των τεχνοκρατικών αντιλήψεων, που προωθούν συμφέροντα. Στη Διακυβερνητική θα κριθεί το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το μέλλον της Ελλάδας. Θα κριθεί αν θα έχουμε μια δημοκρατική Ευρώπη, στην οποία οι λαοί θα αποφασίζουν, ή μία Ευρώπη των διευθυντηρίων και των λογιστικών αποφάσεων.

- Να δρομολογήσει διαδικασίες ταχείας απορρόφησης των χρηματοδοτήσεων του πακέτου Ντελόρ, ώστε να γίνουν γρήγορα τα μεγάλα έργα, να μπει η χώρα στην τροχιά της ανάπτυξης.

Υπάρχουν, όμως, και άλλα εξίσου σημαντικά θέματα που έχει να αντιμετωπίσει ο νέος πρωθυπουργός μαζί με το ΠΑΣΟΚ συλλογικά. Και πρώτο είναι το θέμα της αξιοπιστίας της πολιτικής και του πολιτικού κόσμου, που το είχε θέσει και ο Ανδρέας Παπανδρέου. Και μόνο αυτό το θέμα αν αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά, τότε πράγματι θα μπούμε σε μια νέα εποχή ποιότητας ανάπτυξης της δημοκρατίας, που θα συμπληρώσει την ποσοτική. Ουδείς αμφισβητεί ότι σήμερα έχουμε τόση δημοκρατία και ελευθερία που δεν είχαμε ποτέ άλλοτε. Η αμφισβήτηση είναι στην ποιότητα και της δημοκρατίας και γενικότερα της πολιτικής και κοινωνικής ζωής σε όλες τις εκδηλώσεις της. Και οφείλεται στην ανατροπή των αξιών, δηλαδή στην έλλειψη αξιοκρατίας και αξιοπιστίας.

Από τα πρώτα, λοιπόν, που έχει να κάνει ο νέος πρωθυπουργός είναι να αξιοποιήσει το αξιο αδρανές και αποστασιοποιημένο δυναμικό, όχι μόνο του ΠΑΣΟΚ και ευρύτερα της προοδευτικής παράταξης, αλλά το δυναμικό όλης της χώρας και ειδικότερα της νέας γενιάς, με την οποία θα αντιμετωπιστεί η πρόκληση του καινούργιου αιώνα. Αυτό το δυναμικό υπάρχει κίνδυνος να συνθλιβεί από το άγχος της ανεργίας και να αφανιστεί.

Και μπαίνει τώρα το κρίσιμο ερώτημα: Ολα αυτά μπορεί να τα κάνει ένας μόνο; Δηλαδή μπορεί ο νέος πρωθυπουργός, όποιος κι αν είναι, να σηκώσει στις πλάτες του όλο αυτό το φορτίο, που δεν μπόρεσαν να πλήρη επιτυχία να το σηκώσουν ακόμη και χαρισματικοί ηγέτες, γιατί και αυτοί δεν έχουν απεριόριστες δυνατότητες, αλλά έχουν και αδυναμίες, πολλές φορές αεπέραστες; Με τον Ανδρέα Παπανδρέου χαρισματικό ηγέτη, έφτασε το ΠΑΣΟΚ σε κακή εικόνα κατά την τελευταία περίοδο.

Για το ποιος μπορεί να σηκώσει το βάρος της διαδοχής του Ανδρέα Παπανδρέου στην πρωθυπουργία και το ΠΑΣΟΚ, υπάρχει έντονος προβληματισμός, όπως προκύπτει από τις δημοσκοπήσεις που έγιναν τον τελευταίο καιρό με εξειδικευμένες ερωτήσεις. Σε κάθε υποψήφιο, η κοινή γνώμη αναγνωρίζει ορισμένα και όχι όλα τα απαραίτητα προσόντα. Στον έναν αναγνωρίζει τη δυνατότητα να διατηρήσει τη συνοχή του ΠΑΣΟΚ και να διασφαλίσει την ιστορική του συνέχεια. Στον δεύτερο, ότι μπορεί να εκσυγχρονίσει το κόμμα και να έχει ευρύτερη απήχηση στο εκλογικό σώμα και πέραν του ΠΑΣΟΚ. Στον τρίτο, ότι μπορεί να πετύχει το συγκερασμό και τη συνύπαρξη όλων των τάσεων. Σε άλλον, ότι μπορεί να δώσει με επιτυχία την εκλογική μάχη και να οδηγήσει σε νέα νίκη το ΠΑΣΟΚ. Άλλος εκτιμάται ότι μπορεί να εξασφαλίσει τη συνέχιση της εφαρμογής του προγράμματος σύγκλισης, αλλά άλλος μπορεί να ασκήσει πιο φιλολαϊκή οικονομική πολιτική. Η πλειονότητα, πάντως, της κοινής γνώμης επιθυμεί το ΠΑΣΟΚ να κινηθεί πιο αριστερά, δηλαδή πιο προοδευτικά.

Οι εκτιμήσεις της κοινής γνώμης δεν μπορεί και δεν πρέπει να αγνοηθούν ούτε από τους εκλεκτορες βουλευτές ούτε από τα άλλα όργανα του ΠΑΣΟΚ. Προπαντός δεν πρέπει να αγνοηθούν από τους υποψήφιους πρωθυπουργούς. Το συμπέρασμα είναι ότι όποιος κι αν εκλεγεί, οφείλει να συνεργαστεί και με τους άλλους και να αξιοποιήσει την απήχηση που έχουν στην κοινή γνώμη και ειδικότερα στο εκλογικό σώμα της παράταξης. Ο πρώτος θα έχει την ευθύνη της τελικής απόφασης και του συντονισμού της κυβέρνησης. Θα είναι, όμως, μέγα πολιτικό και δημοκρατικό επίτευγμα αν θελήσει να λειτουργήσει συλλογικά. Θα δώσει νέα πνοή στο ΠΑΣΟΚ, θα αξιοποιήσει τις κορυφαίες δυνάμεις του, θα ασκήσει πολιτική ανάδειξης και όχι αφανισμού και παραμερισμού ικανών στελεχών. Θα ανοίξει αυτός ο πρώτος τη νέα εποχή των μετα-αρχηγικών κομμάτων, ώστε να γίνουν δεξαμενή στελεχών, όπως έκανε ο Ελευθέριος Βενιζέλος, που συγκέντρωσε γύρω του όλους τους αξίους της εποχής του και πέτυχε θαύματα.

ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

Δεν υπάρχει πλέον αμφιβολία ότι **ένα κεφάλαιο της σύγχρονης ελληνικής Ιστορίας κλείνει οριστικά**. Ο Α. Παπανδρέου, ο τελευταίος των χαρισματικών ηγετών της μεταπολιτευτικής μας δημοκρατίας, έστω και καθυστερημένα, πήρε τη σημαντική, έτσι κι αλλιώς, απόφαση ν' ανοίξει το δρόμο σ' ένα νέο πολιτικό σκηνικό. Με τα δεδομένα της Ιστορίας, μικρή ή και ελάχιστη σημασία έχει ο τρόπος που οδηγήθηκε στην απόφασή του. Αυτό που μετράει πλέον είναι ότι και η χώρα και το κόμμα του μπορούν να ξεπεράσουν μια περίοδο κρίσης και αβεβαιότητας και με τον έναν ή τον άλλο τρόπο να μπουν σε νέα, πιο ήρεμα, για λίγο καιρό τουλάχιστον, νερά...

• • • Δεν είναι ώρα για απολογισμούς, αποτιμήσεις, συμψηφισμούς ή κρίσεις. Αλλωστε, όποια κι αν είναι η προσωπική εκτίμηση του καθένα μας για την πολιτεία του Α. Παπανδρέου, είναι δεδομένο ότι υπήρξε **ένας ηγέτης που μας σημάδεψε όλους**. Ουσιαστικά μαζί με τον Καραμανλή οροθέτησαν τα πολιτικά, κοινωνικά και πολιτειακά όρια της μεταπολιτευτικής περιόδου, διασφάλισαν τη σταθερότητα και οικοδόμησαν ένα σύγχρονο δημοκρατικό καθεστώς, που τόσο ανάγκη είχε αυτός ο ταλαιπωρός τόπος. Με τις ουκ ολίγες αδυναμίες τους φυσικά, με τις συγκρούσεις, με τις παλινωδίες και με τις διαψεύσεις τους.

• • • Με την αποχώρησή του Α. Παπανδρέου **ο κύκλος της Μεταπολίτευσης κλείνει οριστικά**. Η ουσιαστική πολιτική έκλειψη του επί 21 χρόνια αδιαφιλοβήτου ηγέτη του ΠΑΣΟΚ δεν αλλάζει μόνο τα εσωκομματικά δεδομένα του κόμματός του. **Ανατρέπει κυριολεκτικά τις ως τώρα σταθερές ολόκληρου του πολιτικού φάσματος, από τη Δεξιά ως την Αριστερά**, αφού ουσιαστικά και οι δύο παρατάξεις είχαν οικοδομήσει την πολιτική τους με βάση την παρουσία του Κ. Παπανδρέου. Πολύ περισσότερο που τα όρια και οι πολιτικές στρατηγικές ανάμεσα στις δύο βασικές παρατάξεις γίνονται πια πολύ πιο δυοδιάκριτα απ' ό,τι την εποχή των χαρισματικών ηγετών...

ΣΦΗΝΣ ΠΟΛΥΜΙΛΗΣ

ΕΝ-ΣΤΑΣΕΙΣ

Exegi Monumentum

(Υψωση Μνημείο)

Υψωση για μένα μνημείο χειροποίητο
Λαός πατά το χώμα του και δεν θα χορταριάσει
Κι έχει σηκώσει το αδάμαστο κεφάλι του
ψηλότερα κι απ' την κολώνα του Αλεξάνδρου.

Οχι, δεν θα πεθάνω εντελώς - μέσα απ' τη λύρα μου
η ψυχή μου θα αναστηθεί από τις στάχτες και θα νικήσει τη φθορά.

Της ΠΕΠΗΣ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ

Και δοξασμένος θα είμαι όσο στον υποσέληνο κόσμο
θα ζει έστω και ένας ποιητής.

Η φήμη μου θα ταξιδεύει σ' όλη την απέραντη Ρωσία.

Κάθε λαός που ζει στο χώμα της θα μνημονεύει τ' όνομά μου.

Και ο περιήφανος απόγονος των Σλαύων και ο Φινλανδός και ο άγριος Τουνγκούζος και ο φίλος της στέππας, ο Καλμουχός.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΟΥΣΚΙΝ (πρόχειρη μετάφραση)

Οι κύκνοι λένε το πιο όμορφο τραγούδι τους, λίγο πριν πεθάνουν, μας λέει ο Σωκράτης στην Απολογία, το κύκναιο άσμα του. Οι εκδη-

λώσεις για τον Πούσκιν που έγιναν στη Μόσχα τον Ιούνιο του 1880 και συνόδευσαν τα αποκαλυπτήρια του αγάλματός του, το πρώτο άγαλμα που υψώθηκε για Ρώσο ποιητή, στάθηκαν η αφορμή για να ακουστεί ένα ακόμη κύκναιο άσμα: **ο λόγος για τον Πούσκιν**, ο τελευταίος δημόσιος λόγος του Φιοντόρ Ντοστογιέφσκι, που πέθανε μετά από έξι μήνες.

Δεν θα μιλήσω σαν κριτικός της λογοτεχνίας, δηλώνει ο Ντοστογιέφσκι, γιατί ο Πούσκιν είναι για μένα ένας «οικονόμος και μια προφητεία». Ξέρει να μιλάει στα έργα του τις γλώσσες όλου του κόσμου, να ταυτίζεται μ' έναν Ισπανό ή μ' έναν Εγγλέζο με τέτοιον μοναδικό τρόπο, που ούτε ο Σέξπιρ δεν κατάφερε, και συγχρόνως να μιλάει σαν Ρώσος. Γιατί μόνο μέσα από την οικουμενικότητα, μπορεί κανείς να είναι αληθινός Ρώσος. Όσο δε για τη διαμάχη μεταξύ ολαβόφιλων και δυτικόφιλων που υπάρχει τόσο έντονη στις μέρες μας, ο Πούσκιν μας βοηθά να δούμε ότι «είναι μια τεράστια παρεξήγηση». Για έναν αληθινό Ρώσο, η Ευρώπη είναι το ίδιο αγαπητή όσο και η Ρωσία, «γιατί μούρα μας είναι η οικουμενικότητα, οικουμενικότητα που δεν έχει κερδηθεί με το σπαθί αλλά με τη δύναμη της αδελφότητας».

Με έργα σαν τον **Ευγένιο Ονέγκιν** ο Πούσκιν καταγράφει, σύμφωνα με τον Ντοστογιέφσκι, για πρώτη φορά την αι-

Οι λαοί και τα άτομα
υψώνουμε
ανδριάντες και δεν
υπάρχει άλλη πιο
επίσημη στιγμή.
Ίσως μόνο αυτή που
τα γκρεμίζουμε

τις αυτής της τεράστιας παρεξήγησης που έχει να κάνει με «τον ανικανοποίητο άνθρωπο που δεν μπορεί να πιστέψει ούτε στη χώρα του ούτε στις δικές του δυνάμεις, που τελικά αρνείται τη Ρωσία και τον ίδιο του τον εαυτό, που δεν θέλει να δουλεύει με άλλους και που πραγματικά υποφέρει». Ωστόσο στο ίδιο αυτό έργο αναδύονται και θετικές μορφές, όπως η μορφή της Τατιάνας, που δεν μπορείς να τη βρεις σ' άλλο λογοτέχνη, εκτός ίσως από τον Τουργκένιεφ. (Ο Τουργκένιεφ, δυτικόφιλος και άνθρωπος του Ντοστογιέφσκι, που ήταν παρών, σηκώθηκε από τη θέση του και του έστειλε ένα φιλή.)

Μόλις τελείωσε **ο λόγος στον Πούσκιν**, μια θύελλα από χειροκροτήματα και φωνές ενθουσιασμού δήλωναν την εντύπωση που είχε προκαλέσει. «Σλαβόφιλοι» και «δυτικόφιλοι» ενωμένοι για πρώτη - και ίσως για τελευταία φορά - τον αποθέωναν. Ο Ντοστογιέφσκι ύψωσε πριν πεθάνει το δικό του χειροποίητο μνημείο στον Πούσκιν αλλά και στον ίδιο τον εαυτό του, υπερβαίνοντάς τον.

Όμως γιατί ο λόγος αυτός για τα μνημεία; Οι λαοί και τα άτομα υψώνουμε ανδριάντες και δεν υπάρχει άλλη πιο επίσημη στιγμή. Ίσως μόνο αυτή που τα γκρεμίζουμε. Λίγα μόνον αντέχουν. Αυτά που υψώνει η τύχη, η ευχή και που μένουν ανίκητα, ίδια

φαντάσματα. Και τα άλλα, τα χειροποίητα: Όσα υψώνονται όχι για να υμνήσουν την κατ'εξουσία ή εκείνης της πατάτας ή του αργήγου αλλά τη νίκη που μας κάνει να καταλάβουμε πως εμείς και οι άλλοι, οι δικοί και οι εχθροί, είμαστε ένας κόσμος διαφορετικός και γι' αυτό αλληλέγγυος.

Σκέφτομαι τα εγκόσμια μνημεία που έστησε ο Φρανσουά Μιτεράν. Την πυραμίδα του Λούβρου, την Όπερα της Βασίλης. Δεν ξέρω αν θ' αντέξουν. Πιστεύω όμως ότι το μνημείο της επανένωσης της πατρίδας του μέσα από τη γενναιότητα της μνήμης - και της **ένοχης μνήμης** - αυτό μπορεί ν' αντέξει στο πείσμα πολλών μεγατόνων μικρόνοιας που κυβερνούν σήμερα την πατρίδα του.

Ο Πούσκιν μιλά στον Σλάβο, τον Καλμούχο, τον Φινλανδό και τον Τουνγκούζο. Ο Ντοστογιέφσκι αγκαλιάζει τον Τουργκένιεφ. Ο Μιτεράν ομολογεί τη δράση του στο Βισί και τη δράση του στην Αντίσταση. Η Αντιγόνη αγαπά τους αδελφούς της, τον εγκληματία προδότη και τον εγκληματία πατριώτη. Και ο μύθος τους, ο μύθος που γράφεται πάντα για μας, καλεί τα διασπαρμένα κομμάτια μας, να τολμήσουν το λόγο και το διάλογο, έστω και ως κύκναιο άσμα.

ΥΓ. Σε μια ώρα που σκεφτόμουν τη ζωή της λογοτεχνίας, μια άλλη ζωή εισέβαλε στον ιδιωτικό μου χώρο: προσωπεία θανάτου και τεκμήρια κτηνωδίας. Τα κομμένα από τους Τούρκους κεφάλια των Κούρδων ανταρτών, μνημείο χειροποίητης και δολοφονημένης ελευθερίας αλλά και υπόμνηση της φρίκης του αιώνια μας. Επειδή κάθε γραφή είναι προσωπική, καθώς γράφω θυμάμαι τις μικρές μου φίλες στο Στρατόπεδο των Κούρδων στο Λαύριο.

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΗΝ «Ε»

Για τη σημαία

✎ Για τη σημαία και το συμβολισμό της γράφει ο κ. **Αυτέρης Ιωαννίδης**, Χαλάνδρι, που σημειώνει μεταξύ άλλων:

«Επιστολογράφος σας (22-12) αναφέρθηκε στη στάση του Μανώλη Γλέζου, της Κυράς της Ρω και μερικών εκατομμυρίων Ελλήνων απέναντι στην ελληνική σημαία, σε αντιπαράθεση με τη συμπεριφορά μερικών νεαρών, αναρχικών ή όχι.

Αναρωτήθηκε ο επιστολογράφος σας γιατί χιλιάδες Έλληνες χριστιανοί ορθόδοξοι, πιστοί και κατά τεκμήριο ευσεβείς, βλασφημούν τα θεία πρωί - μεσημέρι - βράδυ;

Τόσο η θρησκεία και τα σύμβολά της όσο και η πατρίδα με τη σημαία της έγιναν και γίνονται από ορισμένες ομάδες ανθρώπινα όργανα εξυπηρέτησης των συμφερόντων τους, αλλά και εκβιασμού για καθυπόταξη αυτών που «δεν βολεύονται».

Η στάση του πολίτη απέναντι στη σημαία και κάθε σύμβολο προσδιορίζεται από τις συγκεκριμένες συνθήκες: η Κυρά της Ρω αντιπαρετίθετο στους Τούρκους με τη σημαία. Ο Γλέζος αντιτάχθηκε στους κατακτητές γκρεμίζοντας το σύμβολό τους. Και ο λαός μας αντιτάχθηκε στους εισβολείς και κατακτητές με τη σημαία του.

Αλλά όταν η πολιτεία, με σύμβολο τη σημαία που ιδιοποιήθηκε μονομερώς, αδικεί τον πολίτη, τότε η σημαία γίνεται σύμβολο σκέτης καταπίεσης. Και τότε ο αδικούμενος μαζί με τον αδικητή απορρίπτει και το σύμβολό του».

Η Ιστορία εκδικείται

✎ Με αφορμή τα όσα περί τη διαδοχή του Πρωθυπουργού σημειώνονται στο κυβερνών κόμμα ο κ. **Γεώργιος Ανδρεάδης**, συγγραφέας, Συγγρού 224, Αθήνα, παρατηρεί:

«Δεν γνωρίζω ούτε τον κ. Κεδίκογλου ούτε τον κ. Κρεμασινό και έτσι δεν θα μπορούσα να πάρω θέση υπέρ των απόψεων του ενός ή του άλλου. Αλλά ένα γνωρίζω πολύ καλά. Πολλοί γιατροί στην Ελλάδα κατηγορούνται ότι παραβιάζουν

Παγκόσμιο σύνθημα

✎ Με αφορμή την προτροπή του οικουμενικού Πατριάρχη «μάθετε να αγαπάτε» ο κ. **Δημ. Κ. Παράλιος**, αντιστράτηγος ε.α., Κασομούλη 60, Ν. Κόσμος, επισημαίνει μεταξύ άλλων:

«Η πιο πετυχημένη ευχή και επίκαιρη προτροπή, «μάθετε να αγαπάτε» από τα χείλη του οικουμενικού Πατριάρχη κ. Βαρθολομαίου, συγκεντρώνει την πεμπουσία του Χριστιανισμού και συμπυκνώνει το νόημα της ζωής. Αποτελεί πράγματι τον καλύτερο προεβνητή και το μεγαλύτερο δίδαγμα ανάμεσα στους λαούς και τις κοινωνίες των ανθρώπων, ασχέτως φυλής, θρησκευματος και δοξασίων.

Και θα ήτο ευκαίριον να γίνει παγκόσμιο σύνθημα, που αν συνειδητοποιήσουν άρχοντες και αρχόμενοι, θα μπορούσε να αποτρέψει πολέμους και συμφορές, μισαλλοδοξίες, ανθρώπινα πάθη και μίσση. Ιδιαίτερα για τον ορθόδοξο Ελληνισμό και την πατρίδα μας, που τελευταία δεινοπαθεί, είναι ανάγκη, όπως οι ταγοί της κοινωνίας, του πνεύματος και της Εκκλησίας και οι δάσκαλοι όλων των βαθμίδων, γίνουν, με το παράδειγμά τους, οι κήρυκες του συνθήματος αυτού, που συμβαδίζει με τις ηθικές αξίες, αντί των περσιτών και ανούσιων μεγάλων λόγων».

τον όρκο τους και η σχέση τους με τους ασθενείς εξαρτάται από κάποιο σχετικό φακέλακι. Ορισμένοι απ' αυτούς αντιπερνούν ήδη τη σχετική δικαστική περιπέτεια. Ο κ. Κρεμασινός, ως θεράπων ιατρός του Πρωθυπουργού, είναι αποδεδειγμένο ότι δεν καταδέχτηκε να πάρει φακέλακι. Αυτός αρκέστηκε να πάρει χαρτοφύλακα!

Με περισσή απορία παρακολουθώ τη δήθεν ενυπαιχσία ορισμένων κύκλων του ΠΑΣΟΚ, που θέτουν την τύχη της χώρας μας πιο κάτω από τα τυχόν συναισθήματα πικρίας του Πρωθυπουργού. Ενός Πρωθυπουργού που για ψύλλου πήδημα απέλυε συνεργάτες του, αδιαφορώντας για την προσφορά ή την επιτυχία και τους αγώνες του απολυομένου: Ή μήπως ξεχάσαμε το περίφημο: έθεσεν εαυτὸν ἐκτὸς Κινήματος;

Ηρθε όμως η ώρα, που η Ιστορία εκδικείται τους αχαρίστους. Τώρα και οι κολητοί αντιλήφθηκαν ότι ο Πρωθυπουργός έθεσεν εαυτὸν, λόγω υγείας, εκτὸς Κινήματος. Δειλιάζουν να του πουν. Δειλιάζουν τώρα, γιατί έπρεπε, με όσα κομμοτραγικά συνέβαιναν με την άγνοια του νοδὸ του ονόματι Δήμητρα, τότε στο Λον-

δίνο, να ορθώσουν το ανάστημά τους και να του βροντοφωνάξουν ότι έθεσεν εαυτὸν ἐκτὸς Κινήματος. Τότε και θα τους καταλάβαινε και θα ήταν αντρίκια στάση εκ μέρους των.

Εάν και τώρα δειλιάσουν, θα ταλαιπωρήσουν άδικα τη χώρα με περιπέτειες, αλλά τελικά ο λαός τότε θα θέσει όλους μαζί εκτὸς Κινήματος».

Απλήρωτοι 7 μήνες

✎ Εκπαιδεντές στο Δημόσιο (Ι.Ε.Κ. Αιτωλοακαρνανίας - παράρτημα Αγρινίου) είναι ο αρχιτέκτονας - μηχανικός Ε.Μ.Π. **Δημήτρης Παπακωνσταντίνου** και ο οικονομολόγος **Ανδρέας Τσώλης** (από το Αγρίνιο) που σημειώνουν:

«Είμαστε απλήρωτοι εδώ και ένα εφτάμηνο, δηλαδή από τον περασμένο Ιούνιο (τον τελευταίο μήνα του εαρινού εξαμήνου 1995) μέχρι και σήμερα και τους τρεις μήνες του τρέχοντος χειμερινού εξαμήνου 1995, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων επιδομάτων και δόρων».

Παρ' όλες τις διαμαρτυρίες μας σε τοπικό επίπεδο και παρ' όλες τις διαμαρτυρίες του διευθυντού και υποδιευθυντού του τοπικού παραρτήματος στη διεύθυνση

του οργανισμού, δεν έχουμε πάρει καμία απάντηση για το χρόνο εξόφλησης των οφειλομένων».

Επειδή γνωρίζουμε ότι υπάρχει οικονομική συμμετοχή της Κοινότητας σ' αυτά τα προγράμματα, θέλουμε να ρωτήσουμε τον οργανισμό πού οφείλονται οι καθυστερήσεις και πότε προβλέπεται η έγκαιρη και κατά μήνα, όπως συμβαίνει σε άλλους δημοσίων οργανισμών, καταβολή των δεδουλευμένων».

Για το «εκλείπω»

✎ Στο ρήμα εκλείπω αναφέρεται, με αφορμή σχόλιο του ΒΑΡ (4.6.96), ο κ. **Χαρ. Χαλαμπόπουλος**, δικηγόρος, Χαλάνδρι, που επισημαίνει μεταξύ άλλων:

«Το πρώτο συμπέρασμα που εξάγεται, είναι ότι ο τύπος «εκλείπει» δεν μπορεί να ταυτίζεται με το «αποθάνει», γιατί εάν ήταν έτσι, δεν θα χρειαζόταν η αλλαγή ορολογίας. Είναι γενικά γνωστό ότι κάθε λέξη στο Σύνταγμα και τους νόμους έχει την ειδική σημασία της. Επομένως, με τη λέξη εκλείπει, ο συνταγματικός νομοθέτης πέραν του θανάτου ήθελε να περιλάβει και άλλες περιπτώσεις, όπως: παρατεταμένη απουσία, αδυναμία άσκησης καθηκόντων, εξαφάνιση, απαγωγή κ.λπ.

Στην καθομιλουμένη το εκλείπω δεν ταυτίζεται με το αποθνήσκει, π.χ. εκλείπουν ή εξέλιπν οι λόγοι επιφυλακής, οι οποίοι λόγοι δεν «πεθαίνουν», αφού σε λίγο μπορούν πάλι να εμφανιστούν και να εισέλθουμε και πάλι σε κατάσταση επιφυλακής. Απλώς έπαυσαν να υπάρχουν τη συγκεκριμένη στιγμή.

Δεν λέμε εξέλιπε ο τάδε, όταν πρόκειται περί θανάτου. Χρησιμοποιούμε τους όρους: απέθανε ή απεβίωσε. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε όμως τη φράση: εξέλιπε από τη ζωή. Η λέξη εκλείπων είναι ουσιαστικοποιηθείσα μετοχή και σημαίνει πράγματι νεκρός (μακαρίτης). Είναι σύνθετος, κάποια επίθετα ή μετοχές να χάνουν την κυρία σημασία τους και να αποκτήν μια άλλη.

Βεβαίως από τη μετοχή εκλείπων (= νεκρός) δεν μπορεί να συμπεράνουμε ότι και το εκλείπω έχει μόνο την έννοια του αποθνήσκει».

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΗΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΣΩ

ΥΠΕΡΒΟΛΕΣ... «Τα περισσότερα από όσα προβλέπονται και διαλαλούνται για το Internet είναι υπερβολές. Δεν είναι ούτε τόσο υπέροχο όσο οι φανατικοί ισχυρίζονται ούτε τόσο τρομακτικό όσο οι πολέμιοί του λένε».

● Αυτή είναι η άποψη του Dinty W. Moore, καθηγητή στο Pen State University, καταγεγραμμένη στο βιβλίο του «Τα εικονικά ρούχα του αυτοκράτορα: Η γυμνή αλήθεια για την κουλτούρα του Internet». «Το δίκτυο», επισημαίνει επίσης ο κ. Moore, «δεν πρόκειται να μεταβάλει τον τρόπο που σκεφτόμαστε ή να αλλάξει τους τρόπους με τους οποίους επικοινωνούμε». Λεπτομέρειες, από τη στήλη του Πάσχου Μανδραβέλη, στο «Εθνος»:

● «Το τελικό συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει ο κ. Moore είναι ότι οι θρυλούμενες "Λεωφόροι των Πληροφοριών" απλώς επιταχύνουν τα πράγματα, δεν τους αλλάζουν κατευθύνση. Όπου κι αν κατευθύνεται το ανθρώπινο είδος - και δεν ξέρω πού κατευθύνεται - το δίκτυο μπορεί να μας πάει εκεί ταχύτερα, αλλά ακολουθούμε τον ίδιο δρόμο. Η ηλεκτρονική επανάσταση δεν πρόκειται να αλλάξει το περιεχόμενο της ζωής μας, απλώς αλλάζει το ρυθμό της...».

ΑΝΑΓΝΩΣΗ... Από αφορμή τη νεοεκδοθείσα «Ιστορία της ανάγνωσης στο δυτικό κόσμο» (συγγραφείς, οι Γουλιέλμο Καβάγιο και Ροζέ Σαρτιέ), ο Μιχάλης Μητσός σημειώνει στα «Νέα»:

● «...Διαβάζουμε, γιατί ξέρουμε ότι μόνον έτσι μπορούμε να γνωρίσουμε τους άλλους. Αναζητούμε στα βιβλία τη ζωή, τους δρόμους, τα δένδρα, τις φωνές. Διαβάζουμε, για να σκοτώσουμε το χρόνο μας. Όπως οι αρχαίοι Έλληνες, προσπαθούμε να συλλάβουμε τη μελωδία και το ρυθμό των κειμένων. Όπως οι μοναχοί του Μεσαίωνα, αγγίζουμε τις σελίδες τους, μυρίζουμε το άρωμά τους, γευόμαστε το νοήματά τους».

ΑΝΘΗΣΗ... «Το χειρότερο απ' όλα όσα μπορούν να μας συμβούν, είναι ότι κινδυνεύουμε να χάσουμε το χιούμορ μας», λέει ο Γιώργος Αρμένης στην «Απογευματινή». Και θεωρεί, μιν, δυσοίωνες τις προοπτικές των πολιτικών μας πραγμάτων, αλλά διακρίνει και ενθαρρυντικά στοιχεία:

- «Το μόνο που με χαροποιεί είναι ότι βλέπω μια νέα γενιά να ανθεί στο θέατρο, στη λογοτεχνία και την ποίηση».

Τάδε έφη

ΤΖΕΪΝ ΦΟΝΤΑ

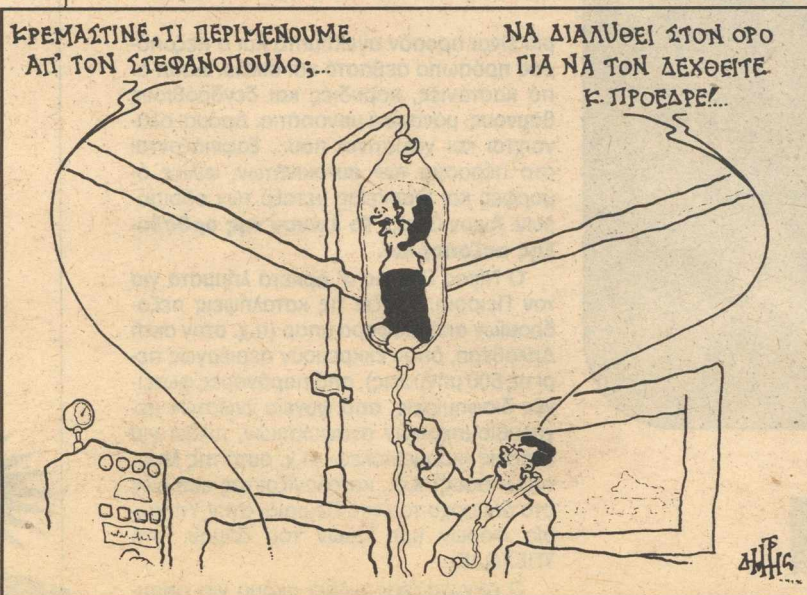
«Τώρα συνειδητοποιώ πως είχα καταντήσει ένα φρικτό της γυμναστικής, λόγω του κόμπλεξ που είχα με το πάχος μου. Δεν χρειάζεται όμως να "χτυπιέσαι" σαν τρελός για να είσαι σε φόρμα. Η πολλή γυμναστική τρώει τον αφέντη...».

(«ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ»)

τουτέστιν τον καταναλωτή, που θα αντιδρά με τον ίδιο τρόπο. Το στοιχείο που εμποδίζει αυτήν την ισοπέδωση είναι η ιστορική ιδιαιτερότητα κάθε λαού, η γλώσσα του, οι ρίζες που διατηρεί στο παρελθόν. Και αν η ιστορία ξαναγραφτεί, πολλά από τα στοιχεία αυτά που εμποδίζουν, μπορεί να ισοπεδωθούν».

Μελαγχολικό αντίο...

...Συνθηκολόγησε με την ιδέα του τέλους ο Δήλιος Κολυμβητής. Και απέφυγε την ύστατη στιγμή να κονιορτοποιηθεί από την εγωιστική του μοίρα ● ● ● Ούτως ή άλλως, ιστορική η στιγμή για τον μικρόκοσμο της μεταπολιτευτικής πολιτευτικής ιστορίας μας: Ο **Ανδρέας Παπανδρέου** οριστικώς αποχωρεί ● ● ● Και από σήμερα οι αποτιμητικοί καταϊγισμοί: Υπέρ και κατά, συν και πλην, διθύραμβοι και ανακουφιστικά «επιτέλους» ● ● ● Όμως,

ΤΟΥ Δ. ΧΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΥ - ΑΠΟ ΤΑ «ΝΕΑ»

συγκίνηση. Σαν νά 'χασαν τον πατέρα τους και αδιαφορούν που ολόκληροι άντρες αναλύονται σε λυγμούς ● ● ● Τελικώς, απέφυγαν και αυτοί να γίνει η **μοίρα** «χύδην μίμος», που «στον τροχό της τους τραντάζει» και τους συνθλίβει (...αυθαιρέτως: θεωρώ βέβαιον ότι τα υπόγεια ρεύματα που κυκλοφορούν στον ερμητικό κόσμο του κ. Σημίτη, καθώς και το θυμικό του κ. Πάγκαλου, μπορεί να εκφραστούν και μ' ένα δάκρυ, επιμελώς κρυμμένο από τους πάντες, γι' αυτή την οριακή στιγμή. Αντιθέτως, η συναισθηματική βραχνάδα της κυρίας Βάσως Παπανδρέου, είναι αμφίβολο αν θα της επιτρέψει να δει ότι κατοικεί κι άλλος κόσμος, έξω από τα τετραγωνικά της «εκουγχρονιστικής» φυλακής της) ● ● ● Η βραδινή είδηση σκόρπισε αέρα τις υπόλοιπες: την **εγγενή** αγριότητα των αστυνομικών, όπως εκφράστηκε και στο κορμί του άτυχου Κρητικού, τις αντιδράσεις για την ολοκληρωτική συμπεριφορά των δημίων της ΕΣΗΕΑ, για τον σοσιαλιστή πρόεδρο της Πορτογαλίας (...πλαστικό γαρύφαλλο κι αυτός, σαν τον Σοάρες;), για την απομυθοποίηση του Internet, για τη σφαγή στην Τσετσενία, για τον φερέλπιδα έμπορο -εκδότη του περιοδικού- που πήρε τη συνέντευξη από την περιώνυμη σύζυγο, «επειδή πουλάει» ● ● ● Αυτοί να δούμε, τώρα...

ΕΠΩΝΥΜΩΣ

Το στοίχημα και το Φαγιούμ

«**Π**αραμένοντας νέος χωρίς να είσαι πια νέος είναι το μεγάλο στοίχημα. Το στοίχημα που αξίζει να κερδηθεί. Όχι στο καζίνο, στο ιπποδρόμιο ή στη χαρτοπαικτική λέσχη. Όχι στον προθάλαμο του πλαστικού χειρουργού ή του μάγου τσαρλατάνου. Το στοίχημα δεν κερδίζεται ως έκβαση τυχερού παιχνιδιού, ούτε ως ψευδαισθησιακή κάλυψη μιας ρυτίδας. Στη ροή του καθημερινού βίου, κάθε στιγμή, κάθε λεπτό κερδίζεται το στοίχημα. Όχι σαν καταναγκασμός, όχι σαν επιβεβλημένο απ' έξω αίτημα, αλλά σαν μια πηγαία, σχεδόν αντανάκλαστική ανάγκη να μην αφεθείς στη φθορά, την παρακμή, το επικείμενο τέλος. Αποδέχεσαι την αναπότρεπτη ύπαρξη της φθοράς, δεν κάνεις «αν να μην υπάρχει», κι όμως κάθε λεπτό μπορείς να τη μάχεσαι και να κερδίζεις τη μάχη. Γιατί η φθορά δεν είναι σωματικό στίγμα, αλλά βιολογική συνθήκη ύπαρξης.

Μένοντας νέος σημαίνει να αγαπάς και να φροντίζεις τον εαυτό σου. Να μην τον μισείς που δεν είναι πια 20 χρόνων. Να μην τον εκδικείσαι. Να μην τον περιφρονείς. (...) Η νεότητα δεν είναι ένα καταναλωτικό αγαθό. Είναι μια συνθήκη ύπαρξης.

Παραμένοντας νέος σημαίνει να ανακαλύπτεις συνεχώς το δικό σου πρόσωπο. Να είσαι όσο πιο κοντά γίνεται σε αυτό. Η Ευφροσύνη Δοξιάδη δημοσίευσε πρόσφατα ένα μοναδικό βιβλίο για τα Φαγιούμ. Φυλλομετρώντας το, βλέποντας τις συγκλονιστικές μάσκες των νεκρών της Ελληνιστικής Εποχής, κάνεις ένα ταξίδι στο όνειρο της αθανασίας. Της διαχρονικής νεότητας. Η μάσκα όμως πρέπει να θυμίζει το πρόσωπο του νεκρού. Πρέπει να είναι όσο πιο πιστή γίνεται σε αυτόν. Ετσι θα μπορέσει η ψυχή να τον αναγνωρίσει όταν με το καλό επιστρέψει πίσω και ξανά κατοικήσει το νεκρό σώμα.

Παραμένοντας νέος σημαίνει γίνομαι εγώ ο τεχνίτης του δικού μου Φαγιούμ. Φτιάχνω τη μάσκα του προσώπου μου όσο πιο αληθινή, όσο πιο κοντά στην πραγματικότητα μου γίνεται. Δίχως φτιασίδια, ψευτιές, και περιττά κοσμήματα. Και αυτή η διαταρακτική μελαγχολία στο βλέμμα των Φαγιούμ, όχι, δεν σημαίνει παθητική αποδοχή του θανάτου, αλλά διαλογισμό μαζί του και άρα υπέρβασή του».

ΦΩΤΕΙΝΗ ΤΣΑΛΙΚΟΓΛΟΥ - «ΝΕΑ»

ΤΙΤΛΟΙ ΧΘΕΣ

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ: Μαφία έφαγε τους ψαράδες.

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ: Ετοιμο το κείμενο παραίτησης του Ανδρέα.

ΑΥΡΙΑΝΗ: Απάτη σε βάρος του λαού και του Προέδρου.

ΕΘΝΟΣ: Η Δήμητρα μιλάει για όλα.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ: Πάει χωρίς να ξέρει... γιατί πάει.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ: Το 'ριξαν στο πλιάτσικο.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ: Θα σας κάψω αν με κάψετε.

ΝΙΚΗ: «Παίζει» ο Πεπονής σε περίπτωση μεταβατικού πρωθυπουργού.

STAR: «Παύει» 96 γιατρούς για να καλύψει ρουσφέτια.

ΤΑ ΝΕΑ: Ανδρέας: Εκλέξετε νέο πρωθυπουργό.

ΤΟ ΟΝΟΜΑ: Εκρηξη της Λιάνας Κανέλλη.

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ: Βλέπουν παραίτηση πριν τις 20.

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΙΝΤ. Χ. ΤΡΙΜΠΙΟΥΝ: Οι Ρώσοι κάνουν πίσω στην αντιπαράθεση για τους ομήρους.

ΛΙΜΠΕΡΑΖΙΟΝ: Εξοπλισμοί: ο Ζιπέ σε ναρκωπείδιο.

ΜΟΝΤ: Η Μόσχα επιλέγει την ισχύ κατά των Τσετσένων ανταρτών.

ΡΕΠΟΥΜΠΛΙΚΑ: Στην Τσετσενία η τελική πρόκληση - Απεγνωσμένες διαπραγματεύσεις, οι Ρώσοι περικυκλώνουν τους αντάρτες.

ΠΕΡΥΣΙ

● Συζήτηση και ψηφοφορία στη Βουλή, για αναστολή των διώξεων στις υποθέσεις υποκλοπών και ΑΓΕΤ. Σκεπτικισμός και αναστολές βουλευτών ΠΑΣΟΚ - Ν.Δ. Τους φόβους για διαρροές εκατέρωθεν περιορίζει το φόβητρο των εκλογών.

ΠΡΙΝ 30 ΧΡΟΝΙΑ

● Συμώσεις και ανακατατάξεις στους κόλπους της Δεξιάς (ΕΡΕ) και αποστατών της «Ε.Κ.» (ΦΔΚ) παράλληλα με διασπαστικές τάσεις, εικάζεται ότι οδηγούν σε εκκαθάριση της πολιτικής κατάστασης.

● Ανταμερικανικό μένος στην Αγκυρα και όξυνση στις διμερείς σχέσεις με αφορμή τη δημοσιοποίηση του μηνύματος του προέδρου των ΗΠΑ Τζόνσον προς την τουρκική κυβέρνηση για λύση του Κυπριακού.

ΠΡΙΝ 60 ΧΡΟΝΙΑ

● Εντείνεται η προεκλογική εκστρατεία των κομμάτων. Οι φιλελεύθεροι ανακονίσαν τους συνδυασμούς τους. Στο υπουργικό συμβούλιο της κυβέρνησης Δεμερτζή, οι εισηγήσεις των επιτροπών για επαναφορά των διωχθέντων δημοκρατικών δημοσίων υπαλλήλων, από τον Κονδύλη. ● Κίνδυνος ανατροπής της γαλλικής κυβέρνησης Λαβάλ, αν και τα κόμματα της Αριστεράς δεν επιθυμούν ανάληψη της εξουσίας προ των εκλογών του Απριλίου.